

"AVE MARIA"

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok večne zvestobe Sveti materi Kat. Cerkvi.

Naročniki so deležni vseh duhovnih dobrot in milosti frančiškanskega Komisarijata.—
Naročnina \$3.00, z u n a j
Združenih držav \$3.50.

December 1927.

Izdajajo slov. frančiškani v Ameriki.

19. Letnik.

Ko čakamo božje...

B. C.:

DO bi sedalje — v adventu, ko pričakujemo božičnih dni govoril o čem drugem kakor o veliki milosti odrešenja božjega. Stopimo k Bogu, ki je razveselil našo mladost, ko smo s tako živo radostjo čakali svete noči. Bog ve, če je klic svete noči še danes v nas, danes, ko nismo več otroci, ali nam božič govori k srci kakor nekdanj.

V jasnih nočeh človek rad gleda proti zvezdam. Vsa veličastnost noči ga prevzame, da nekam tiho vzdikne: tukaj-le gori je večni Bog. — Imenujmo tako predstavo otročjo ali kakor že hočemo, vsa ta nebeška krasota ni nič v primeri z lepoto božjo, vse nebo, da tako rečem, v vsem svojem žaru ni vredno, da bi bilo tla neskončno lepim stanovanjem božjim. O pri Bogu je še vse drugačno sonce, vse drugačno ozvezdje, kaj je zemeljska pomlad s svojim petjem, kaj je naša radost, pa naj je še tako globoka in velika, kaj je še sploh lepo na zemlji v primeri z božjo radostjo, ki vlada v nebesih? Brezmejna moč je prestol božji, brezmejna veličastnost je Bogu kakor vladarsko odelo in krona mu je neskončna slava. Morje pesmi in melodij, morje brez dna, ga obdaja krog in krog, vrste blaženih, vrste serafinov in kerubinov pa so kakor žarki te božje veličastnosti.

In glejte vso to lepoto, to morje blaženosti je zapustila Večna Beseda in je meso postala in je med nami prebivala, zato da bi nam prinesla zopet pomlad, da bi nam ne bilo življenje kakor pust decembarski dan poln megle in zadušljivega dima, žalosti in bridkosti. — Bog, ki biva v nebesih je postal Bog in človek na zemlji. Zakaj? Zato, ker nam je hotel povedati in nam hoče govoriti venomer do konca dni: Prah in pesek, ki leži na vaših stezah, tega sem poznal tudi jaz, trnje, ki rani vaše roke je tudi moje roke ranilo, ostro kamenje, ki se

zadeva v vaše noge, je tudi moje noge raztrgalo do krvi, Lakoto, ki vas tako baše, sem trpel tudi jaz, Ogenj žeje mi je bil v vsem telesu kakor je vam. Viharji, toča in nalivi življenja so tudi meni razbičali obraz, in mi močili obleko. Ljudje božji ljubljeno domovino ste zapustili, o tudi jaz sem jo moral zapustiti in se mi je trgalo srce v slovesu. Tudi jaz sem spremljal dragega očeta na zadnji poti k grobu, od matere sem moral vzeti težko slovo in iti v trdo življenje, da se tam bijem z njim. Prijatelj, ki vas zapuščajo v trpljenju, o take ljubeznive prijatelje sem imel tudi jaz. Obrekovali so me, natolcevali kakor obrekujejo in natolcujejo vas. Kamenje prekletva in jeze so metali za mano kakor mečeje sedaj za vami. Nehvaležnost žanješ v svojem delu tudi jaz sem ga žel, križ sem moral nositi kakor ga ti nosiš in neznosne smrti sem umiral kakor umiraš ti z neskončno tesnobo v srcu.—Tako-le nam je hotel govoriti Bog in zato je prišel na zemljo.

In kakšen kraj si je izbral v bivališče? Za glavo se mora prijeti človek in se čudom čuditi? Bog, ta neskončni Bog, ki mu je lepo nebo podnožek, pa leže v jasli v zasmrajenem hlevu.

To niso bile take jaslice, kot nam jih danes predstavljajo, lepo pomalane, Jezuček ima lepo zrahljano podglavje, očaran osliček stoji na eni strani, na drugi krava začudena, krog in krog pa pastirčki lepo počesani, pofrizirani, Bog je bil rojen v ubožnem in zatohlem hlevu, ki ni bil veliko drugačen od naših hlevov danes. . . V hlevu pa je prišel na svet, da bi nam povedal: pot do Boga ne vodi ravno skozi kraljevske hodnike in koridore, ni treba posebnih oblek in ceremonij za sprejem pri Bogu, povedati nam je hotel, da stanuje z nami, ločijo nas samo lesene duri in k njemu pridemo lahko kot pastirčki v delavski obleki, ubožni in bosí. K Bogu vodijo tudi zakotne tovarniške ulice, vodijo elije in

proletarske steze pravtako dobro kakor bulevarji modrijanov, visokih izvoljencev in kronanih glav.

Samo to preišljujmo te dni, ko čakamo Boga in vsega božjega, pa se nam bo srce samo od sebe raztopilo v molitev: O Bog, Ti veliki mogočni, sveti Bog, ki boš prišel k nam in zopet legel v jaslice ukožne, glej kaplica bi bil rad v brezmejnem morju

Tvoje svetosti, plamenček bi bil rad v ognju Tvoje ljubezni in obroček bi bil rad v brezkončni verigi Tvoje dobrote, ki oklepa ves svet kakor eno družino. Rad bi postal zopet otrok, kakor si otrok postal ti, zakaj vem, da bom samo takrat mogel do Tebe, ko bom zopet otrok, ves priprost, ves nesebičen in ves udan v tvojo sveto voljo.

P. Krizostom:

POROMAJ V BETLEHEM NOCOJ!

Poromaj bratec moj,
z mano v Betlehem nocoj!
Nocoj so angeli mali
cekinaste zvezde
na nebu prižgali,
stezice in ceste
z belim srebrom posejali.
Betlehemski hlevček
v sončne iskre so zavili,
božje Dete in Marijo-Mater
tajno pesem prepevaje
nežno okročili.

Poromaj bratec moj,
z mano v Betlehem nocoj!
Cekinaste zvezde
bodo nama pot kazale,
srebrne ceste same
naju bodo tja peljale.
S sončnimi iskrami
bodo nama angelčki
čelo ovili,
tja k Mariji blaženi
poleg Deteta-Boga
naju posadili.

Novomašnik Rev. Bratina v krogu sester.

Nazaj k otroku.

TROŠKE oči je treba sedaj imeti in otroško dušo, če hočeš videti skrivnost svete božične noči, če hočeš občutiti ljubezen, ki seva tam iz drobnih jaslic. Ves svet je te dni kakor eno samo božično drevo, na njem gori tisoče lučk in svečk, na teh svečkah pa visi milijon oči in duš, milijon želja visi na njih. Vise želje milijonarjev, veselja in zadovoljnosti hočejo, ki je ne morejo najti, dasi sede na žakljih denarja in bogastva in zopet vise na njih želje, uboge, toda velike želje beračev, proletarcev, delavcev in vseh onih ljudi, ki sejejo znoj in kri po njivi življenja, pa jim noče obroditi ta trda gruda. Setev imajo leto za letom, toda žetve ne poznajo in je morda še ne bodo poznali, dokler ne ležejo v žetev lastnega življenja, v smrt. — Predragi, ali pa ne bo uslišanja tej ogromni želji, pod katero gine ves svet. Od prvega trenutka do zadnjega živi v slehernem človeku, pa jih je morda komaj v vsakem stoletju deset, ki so našli obljubljeno deželo radosti in zadovoljnosti in še ti so si jo stekli s svetničko vztrajnostjo in močjo, ki vsakemu ni lastna. Predragi, ali bi ne mogli utopiti raztrganih zvokov, ki donijo po vsej zemlji, ali bi jih ne mogli utopiti v prelepo božično pesem, sveta noč, blažena noč, vse življenje bi nam bilo en edini božični večer, vsi ljudje bi živeli v radosti in domačnosti kakor krog božičnega drevesa in bi bili v ljubezni, zastopnosti in lepe medsebojnosti. V morje božične noči naj bi zginila kor bratje in sestre. Ta pesem gorja in zla, pesem solzne doline, ki nam trga sree iz prsi, da smo kakor živine drug proti drugemu da sikamo sovraštva in hude volje proti svojemu bratu in si ključemo oči in se koljemo. — Dvom gori v očeh, vam gori in meni gori. Toda njemu ne gori, njemu, ki tam v jaslicah leži. Večnemu Bogu, ki je prišel zato na svet, da nam pokaže, da lahko utopimo svoje gorje v večno pesem božiča. O da predragi, lahko. Poglejmo v jaslice z očmi vere, pogledjmo v jaslice z očmi katoliške Crkve in kaj bomo videli. Videli bomo, da leži tam v bornih plenica odgovor na naše vprašanje, da leži tam vsa naša tolažba, vsa naša moč, vsa naša volja in naša večna božična pesem, ki po njej tako goreče hrepenimo. — V jaslicah leži? Da, dragi moji, v jaslicah. Samo bliže stopi in boš slišal besedo Deteta, besedo: Ljudje božji, pa čemu tako iščete, čakate in sanjate že celih 1927 let in še niste našli odgovora, dasi sem vam ga dal že v prvi betlehemijski noči. — Po čemu, vas vprašam? Ali nisem Toda naj bo, povem še devetnajstošestindvajsetič. prišel zato na svet, da Vam pokažem rešenja. —

Človeštvo, ti ubogo, stiskano človeštvo, ki sam sebi koplješ jamo gorja, preroditi se boš moralo znova. Glej Bog sem bil, Bog veličastva in slave, pa sem

stopil iz visokega neba in sem legel na borno ležišče kot ubogo dete, ali ne poznaš v tem moje volje. Če sem stopil jaz iz božjih višin na zemljo in postal otrok, ali potem ti ne moreš stopiti iz višin svoje dvajsetstoletne iznajdljivosti, modrosti v priprostost otroško. Vedi, o človeštvo, ko boš postalo zopet otroško v svojem spoznavanju, otroško nedolžno v svojem nehanju in otroško ljubeznivo v svojem življenju, potem bo zagorela šele zarja za gorami, zarja novega solnca, zarja odrešenja in večnega Božiča, v njem ne bo več žalosti, dokler boš pa norelo in norelo naprej za svojo sebičnostjo in za svojo lastno osebo, kadilo in kadilo samo sebi, bližnega pa brcalo, dokler boš gledalo le vedno v lastno dlan in svoj žep, drugim pa še dobre besede ne privoščilo, dotlej ne bo zadovoljnosti, pa naj se ves svet raztopi v željah in solzah.

Devetnajststosedemindvajsetič ti povem, vrni se v dni otroške.

Toda, kako moremo postati otroci? Otroci sedaj, ko smo že odrasli v leta in moč, ali bi se morali še enkrat roditi. Da še enkrat. Roditi se moramo duhovno. Prerodil se boš, če boš zopet zaživel v vero svojih otroških dni. Ali je to pretežko? Ne, prav nič težko ni. — O ljudje božji, ki vam je življenje večer advent brez božiča, ali se ne morete uživati enkrat v sveto noč božjega veselja, ki ga prinaša vera. — Glejte, pozabili ste na ono veliko vprašanje "zakaj in čemu", na vprašanje, ki je otroku ob vsaki priliki na jeziku. — Vprašajte se že, toda ne v verskih rečeh in tako se zgodi, da ima časih človek tisoče odgovorov na svoje zakaje, nima pa ne enega na verska vprašanja in nasede verskemu nasprotniku ob prvem vogalu. Treba je torej biti otrok v svojem spoznavanju, treba se je vedno vpraševati, zakaj mi je Bog, čemu mi daje svoje zapovedi, čemu sem na svetu. Ni Bog, da bi ne našel enkrat domovine, miru in ljubezni. Našel jo boš, pa četudi si morda desetletja taval v tujini brezverstva in brezbožnosti in zopet boš užival sveto noč, kakor si jo užival nekdanj, postavljaj si boš altarček in jaslice kakor nekdanj, samo, da bo podoba božja na tvojem altarju vse bolj žiša in resnična in zadovoljen boš in srečen, kakor si bil srečen samo enkrat, ko si doživljal sveto noč v materinem naročju.

Kako moremo postati otroci, še enkrat? Otroci bomo postali s trenutkom, ko se naučimo gledati ves svet, z ljudmi in stvarmi vred kot lepo igro božjo. — Pri vsakem igrokazu je zlasti dvoje potrebno: igrokaz vzemi kot igro in glej, da svojo vlogo dobro igraš. — Božičnica je naše življenje, potem je pasijonska igra. Nihče ne bo mogel storiti kaj boljšega kakor da svojo vlogo dobro doigra, da jo igra z vso resnobo in resničnostjo, tako kakor nastopajo otro-

ci pri svojih božičnicah, nobeden ne zavida radi vloge drugega, vsi so priprosti in nepokvarjeni in hočejo izraziti to, česar jih je kdo naučil.

Svetonočni čas. . . Spomin onih lepih ur, ko smo bratje in sestre kot majhni otroci lepo sedli krog peči in si segli v roke, četudi smo se enajst mesecev preje vedno kavšali. Svetonočno veselje pa nas je navdalo z ljubeznijo, da smo pozabili na vse in samo

strmeli v jaslice in božične drevo. . .

Človeštvo, o vi bratje, vi sestre, ki ste se borili in kavšali med seboj, prižgite sedaj svetilko in ogenj ljubezni v sebi in dajte si roke, poskusite, če res ne morete postati otroci več, otroci, ki vedno hitro odpuste, hitro pozabijo in jim je s solzo vred tudi smeh v očeh. Dete v betlehemske hlevcu pa nas blagoslavlja.

Novomašnik Rev. Bratina.

Novomašnik Rev. Bratina v krogu družine.

Betlehem.

TAJINSTVENO temo je skrita velika skrivnost v Nazaretu, kakor za zaveso v Najsvetejšem v jeruzalemskem templju. Veliki duhovnik tu, siromašen tesar tamkaj čuvata skrinjo zaveze, le s to razliko, da stoji veliki duhovnik na straži pred podobo, Jožef pa pred resnico.

Kraljevega rodu je ta preprosti tesar. Namerava li Veliki duhovnik nove zaveze, čigar revna predpoda je veliki duhovnik stare zaveze, prikazati se izza zavese v kraljevskem sijaju, s krono na glavi? — Jožef je res na poti v kraljevo mesto Davidovo; gre li objaviti tja, da se bliža kralj, ki ga čakajo narodi? — Po okoliščinah soditi pa je videti, da bo najprvo objavljen pred svetom tisti naslov, ki ga bo sedaj ne še rojen kralj judov nosil na prsih, ne kakor veliki duhovnik judov svoj Urim Tumin v zlatu in dragih kamenih, ampak na sramotilni deski zločinca, — ne na kraljevem prestolu, ampak na križu kot znamenje obsojenca. Nazarenčan je že sedaj, predno se je rodil, zaznamovan s židom ljudskega mnjenja, da ne more biti dosti prida. In vendar bodo kmalu po njem popraševali v judovskem glavnem mestu kot po novorojenem kralju.

Njegovi materi je ime Marija; Jožefa imajo ljudje za Njegovega očeta: — na poti sta v Betlehem, v mesto kruha.

Od kod to ime, Betlehem, mesto kruha? Mesto je ustanovil tisti Hur, ki je imel Mozesovo sestro za ženo in ki je s svojim zetom Aaronom podpiral roki Mozesu na Sinaju, ko je ta vodnik izraelskega ljudstva molil za zmago med bojem z Amalekiti.

V tem predpodobnem dogodku je videti, da je oko Božje previdnosti zrlo ne samo na Golgoti, kjer je dajalec nove postave Mozesu enako razpel svoje roke na križu in v boju s satanom molil za zmago svoje Cerkve, ampak je zrlo tudi na Betlehem in na Marijo, ki jo kot mater Sina človekovega srečamo pri Njegovi zibelki in pod Njegovim križem.

V resnici, Betlehem, mesto kruha je v svoji predpodobni pomembnosti tesno združeno z Jeruzalemom in s Kalvarijo.

V Jeruzalemu je stal veliki oltar na Kalvariji, pripravljen, da sprejme nase žrtev v spravo sveta z Bogom: v Betlehem pa je bila v skalo vsekana zibel tako rekoč prva in spodnja stopnjica, na katero je bilo položeno Božje jagnje in že tukaj darovano po Mariji v spravno žrtev.

Tako je Zveličar v dogodkih pred rojstvom v Nazaretu in v Betlehemu ob rojstvu nosil na sebi vse znake svojega zvanja kot žrtev.

Božja previdnost, ki vse čudovito vodi v svoji močdrosti, je imela v mislih še kaj drugega, kakor le to, da se spolni prerokovanje Miheja, ko je stariše Zve-

ličarja vodila v Betlehem. — Kakor je bilo mesto Jeruzalem že iz časov Abrahama po nekrvavi daritvi Melkizedeka in krvavi, četudi le nadomestivni z kozličevi krvi, izvoljeno in posvečeno kot oltar za krvavo in nekrvavo daritev nove zaveze, tako je bilo tudi bližnjemu Betlehemu v dogodkih ob rojstvu Zveličarja vtisnjeno znamenje posvečenja, ker tu se je rodilo Božje jagnje, tu ga je Marija darovala v spravno žrtev in tu je v Betlehemu pri obrezovanju prelilo prve kaplje krvi v odrešenju sveta.

Poseben odsev iz davne zgodovine obdaja rojstni kraj Deteta. Očaki človeštva in izvoljenega ljudstva obkrožajo kakor venec jaslice in Božje dete: žarki njih zgodovine in njih prerokovanj se kakor v gorišču strinjajo v Njem. Adam in Eva spoznavata v Detetu sad prve obljube, Abraham gleda prvenca, v katerem bodo blagoslovljeni vsi narodi; Mozes se divi preroku, ki ga je Gospod obudil v Izraelu; David moli potomca svoje krvi, čigar prestol bo stal na veke: Izaija se klanja Sinu Device, na čigar rame-nih sloni vladarstvo vsega stvarjenja; Daniel gleda Maziljenca, ki bo umorjen v sredi sedemdesetega tedna; Malahija vidi v Njem jedilni dar, ki bo naredil konec vsem drugim darovom.

S tem odsevom stoletij in tisočletij človeške davnine se spaja v čarobno svetlobo luč iz nebes, ki jo angelji prinašajo seboj iz odprtega neba na betlehemske polje.

Pa temu Detetu naj ne manjka tudi svetlobe, ki je v svoji vrsti še čarobnejša: malo Dete je Jagnje, ki bo darovano za grehe sveta; čisto mora biti in brez madeža; to Dete, ki bo ob svojem drugem prikazanju prišlo v odsvitu svetnikov — in splendoribus sanctorum —, leži pred nami sedaj v Betlehemu v svitu popolne svetosti. Vse kar se greh imenuje, je daleč proč od Njega: ni je sledi ob Njegovi zibelki ali nečimurnosti, čutne zločnosti, ali celo samovoljnosti starišev pri določevanju bitja ali nebitja, sadu zakonske dolžnosti: kar gledamo, je vse siromaštvo, ponižnost, čistost, ljubezen in popolna soglasnost z božjo voljo. Čednostna stopinja vzor, ki so si jo svetniki v spolnovanju evangelskih svetov po dolgem prizadevanju le s težavo in še to ne popolno pridobili, je tu popolno dosežena že v trenutku rojstva.

In kakor da je bilo poleg pravega Kristusa, Boga človeka, ravno takrat tudi Njegovo mističko, skrivnostno telo — Cerkev — rojeno, stojita ob njegovem rojstvu poleg Njega tudi prva dva in to najsvetejša člana Cerkve, Marija in Jožef.

Takorekoč na poti med Jeruzalemom in Rimom se je rodil v znamenje, da je On Zveličar vsega človeštva in ne samo judovskega naroda. Saj Njegovega imena niso vpisali samo v rodovniške knjige

judov, ampak tudi že v zapisnik in davčno knjigo rimskega imperija. Tako imamo v priprosti božični povesti o Njegovem rojstvu že začrtane glavne poteze vladarstva, čigar kralj bo On ki so ga kot takega priznali najprvo betlehemske pastirji, čigar prvi dvorjani pa bodo priprosti ribiči, in čigar kraljestva ter kraljevanja v kljub vsej priprostosti in ponižnosti in siromaštvu ob Njegovem rojstvu na bo konca.

Ali ni Betlehem, kakor smo rekli, prva stopinja, ki vodi k oltarju, s krvjo oblitim sicer na Kalvariji, poveličanem pa sedaj v Cerкви po nekrvavi daritvi sv. maše? Ob jaslicah v Betlehemu se je prvokrat glasila pristopna molitev, — Introitus bila je kakor pri sv. maši uvod v zgodovinsko tako pomenljive dogodke našega odrešenja. Prišla je iz ust pastircev, ki so prihiteli molit Božje dete, ki so vsičeno zapeli prvi Kyrie, ko so hiteli pozdravit Gospoda, ki so prvi čuli slavošpev Gloria.

In potem kaj drugega je dogodek v templju pri Marijinem darovanju kakor slovesni Credo, tisto veroizpovedanje starčka Simeona, ki si želi smrti, ker ve, da mu svet in življenje ne more dati večje sreče, kakor jo je čutilo njegovo srce, ko je pozdravil in objel svojega Mesijo?

Pa saj bi bilo predolgo naštevati vse korake Gospoda iz betlehemskega hlevca ven po celi judovski deželi do vrha Kalvarije, in pojasniti njih pomen v delu našega odrešenja. Ponavlja jih pa Cerkev in pojasnuje v svoji liturgiji pri sv. maši.

Dogodki človeštva, namen, zakaj je Bog človeka vstvaril, kako se je človek temu namenu izneveril, kaj je Bog storil v kljub temu v dosego svojega napismo pripoveduje, je ožarjeno s svetlobo, ki odseva mena pri stvarjenju človeka, — vse to, kar nam sv. od jaslic, od Božjega deteta. Zlasti pa se svitlo kaže v čudovitih dogodkih ob rojstvu Odrešenika namen in pomen žrtve, ki bo darovana za nas v spravo, pa tudi kot daritev, ki bo ob enem jed v življenje sveta.

Njegov navidezni oče se imenuje Jožef, ki ga v njegovi predpodobi, v egiptovskemu Jožefu sv. pismo imenuje "filius accrescens" t. j. sina vspevanja (1. Moz. 49, 22.). Bil je res krušni oče, pa ne samo za Jezusa in Marijo, ampak za vse človeštvo, ne izvzemši poganski svet, ki je hrepenel po kruhu resnice in v čigar bivališča je bil Jožef kmalu prisiljen bežati. Sam predpodobljen v egiptovskem Jožefu je postal po svojem zvanju kot krušni oče predpoda očeta krščanstva, čigar naloga je skrbeti, da svetu ne zmanjka kruha, ki prihaja iz božjih ust in tistega kruha, ki je v še popolnejšem pomenu besede hrana sveta v Presv. Evharistiji.

Zvezda nad jaslicami, nad rojstnem Njegovem krajem ga označuje kot luč sveta, kaplje krvi pri obrezovanju kot daritveno Jagnje v spravo za grehe sveta, ime pa Njegovega rojstnega kraja Betlehem in ime Njegovega rednika nam Ga prestavlja kot pravi kruh, ki je iz nebes prišel in ki daje življenje svetu.

Niko Kuret:

MLADENKA.

Snežinke padajo.
Ob oknu sedim
in v ples snežink strmim.

V moji mračni sobi
pred Marijo
v kotu luč brli.

Snežinke padajo.
Ne vem,
zakaj drhtim . . .

Anton Martin Slomšek.

Slomškova smrt.

VEDNEM delu za svoje lastno zveličanje, v neprestani skrbi za časno in večno srečo svojih ovčic, se je Slomškovo življenje počasi bližalo zatonu. O to življenje, tako bogato dobrih del! Bilo je podobno klasu, ki se maje v vetru. Vsled lastne teže se nehote sklanja k zemlji, čakajoč hrepeneče roke usmiljene žanjice, ki mu pomore v žitnico, na varno. Tudi Slomšek se ni bal božje poslanke, smrti, ki se mu je večkrat predstavila po svoji sestri, bolezni. Vdan v voljo Najvišjega, je sprejel obe iz božjih rok, saj je tako hrepenel po združenju z Bogom. In čemu naj bi se tresel pred smrtjo? Ali ne pravi pregovor: "Kakšno življenje, taka smrt"? Njegovo življenje, ali ni bilo sveto, vse prežeto one velike, plamteče ljubezni, ki vedno pozablja nase in misli in skrbi le za to, da bi se širilo kraljestvo božje v dušah? Naj li zvesti služabnik, kateremu je bil "Kristus življenje", ne pričakuje z zaupanjem, da se na njem uresniči še druga polovica stavka sv. Pavla: "in smrt je moj dobiček"?

Že leta 1851 je Slomšek nevarno zbolel. Vsi so se bali za njegovo življenje. Zdravnik sam je dejal, če sploh še ozdravi, ne bo živel dolgo. Okreval je za silo, vendar se je bolezen vračala pogosto in leto za leto je Slomšek postajal slabši. Trpel je veliko, toda tožbe ni bilo slišati iz njegovih ust. Bolestne poteze obraza so pa izdajale bolečine, ki jih je hotel prikriti.

Meseca junija leta 1862 se je Slomšek vrnil iz Rima ves oslabiljen. Da bi se nekoliko okrepil, se je podal za par dni na Slatino. Pozneje je hotel obiskati Laško dekanijo. Ravno tisto noč pred odhodom pa se je stara bolezen povrnila z vso krutostjo. Vsi duhovniki, kolikor jih je bilo ravno v bližini, in vsa družina, so ga s solzami v očeh prosili, naj nikar ne nastopi te težavne poti. Videli so, da mu je bil obraz ves prepaden in glas se mu je tresel. Ni se dal pregovoriti, češ, dober pastir mora dati življenje za svoje ovce — odšel je. Peš je prepotoval skoro vso gorato dekanijo — trikrat je moral med tem v posteljo — in se naposled po srečno končanem poslu vrnil v Maribor.

Doma je ostal le par dni, ker 14. septembra so se začele na Slatini duhovne vaje za duhovnike. Slomšek se jih je hotel udeležiti. Menda je slutil, da bodo zadnje v njegovem življenju. Tako lepo je govoril zbranim sinovom-duhovnikom: "Sonce mojega življenja in mnogih izmed vas, se je nagnilo. Čutim, da ne bom več dolgo bival med vami; kmalu bo Gospodar vinograda zapovedal svoji hišni, smrti, naj

nas pokliče na odgovor . . . Vse je ležeče na zvestobi našega stanu. Kaj nas bo moglo na smrtni postelji bolj potolažiti kot zavest zvestobe v poklicu . . . Kaj nam more smrt bolj osladiti kot klic Gospodov: "Blagor tebi, dobri in zvesti hlapec! Pojdi v veselje svojega Gospoda!"

Ob sklepu duhovnih vaj je molil še tri očenaše v treh jezikih: latinskega v zahvalo za vse prejete dobrote, nemškega za prisotne duhovnike in slovenskega za tistega, ki bo prvi odromal v večnost po plačilo. Nikdo navzočih ni takrat slutil, da bo ravno duša škofova potrebovala zaslužnja tega očenaša že tekem enega tedna.

Po duhovnih vajah je Slomšek obiskal slovečo božjo pot Matere božje na Ptujski gori in v Kostrivnici je še blagoslovil podružnico sv. Rozalije. Ko je došel v Maribor, so mu posli čitali z obraza, da je bolan, vendar je šel drugi dan v družbi nekaterih duhovnikov na sprehod k svojem vinogradu. Bil je vesel, a poznalo se mu je, da trpi. Drugi dan, v torek, 23. septembra, pa ni mogel več premagovati bolezni. Moral je v posteljo, katere ni več zapustil.

Vedno neznosnejše so postajale bolečine. Noč je bila strašna. Zjutraj ob petih, ko mu je nekoliko odleglo, je Slomšek poklical svojega spovednika, kanonika Kosarja. "Želim opraviti spoved," mu je dejal, "da boste brez skrbi vi in jaz." Po opravljeni sv. spovedi je dolgo molil. Ob osmih mu je stolni župnik prinesel sv. popotnico. Ni maral sveti škof sprejeti visokega Gosta v postelji. V groznih bolečinah se je sam oblekel in kleče na tleh je pozdravil svojega Gospoda. Z veliko ponižnostjo in ginjenega srca Ga je sprejel. Zadnjič je prišel Jezus k sv. zvestemu služabniku, da mu pomore v najtežji uri življenja. Po sv. obhajilu je Slomšek zopet legel in pobožno odgovarjal molitve med maziljenjem s svetim poslednjim oljem.

Dopoldne je bil precej miren, popoldne so ga pa zopet napadle bolečine. Ob treh ga je obiskal spovednik. Slomšek je zaprosil: "Molite zame, zdi se mi, da se mi bliža zadnja ura." Obrnil je pogled na podobo Žalostne Matere, ki je visela na zidu pri postelji. Proti večeru sta ga obiskala grofa Brandis. Poslavlja se, je starejši dejal: "Upam, da najdem vašo milost jutri veliko bolj trdno." Slomšek mu odgovori: "Škof nima nič dobrega na svetu." Ko mlajši brat pristavi, da ga škofija potrebuje, četudi sam želi umreti, pravi Slomšek v svoji, njemu lastni ponižnosti: "Saj na enem človeku ni veliko ležeče."

Od šestih do sedmih je bila v stolnici molitvena ura za škofa. To ga je zelo potolažilo. Po molitvi so prišli nekateri duhovniki pogledat, kako je

Slomšku. Prijazno jih je pogledal in smehljaje vprašal: "Ste prišli po slovo" Nato je umolknil. O pol devetih mu je zdravnik potipal žilo. Zmračil se mu je obraz. "Smrt je blizu," je šepetaje dejal okoli stoječim. Škofov spovednik, Kosar, pristopi in vpraša Slomška, ako bi mu bilo ljubo, da bi mu kaj molili. Bolnik pritrdi. Vsi pokleknejo. Najprej molijo lavretanske litanije. Slomšek razumljivo odgovarja: "Prosi za nas!" Naenkrat utihne. Zdravnik zašepeče: "Umira!" Hitro začno molitve za umirajoče, a še predno so jih končali, je nehalo biti srce velikega škofa. Dopolnjeno je! Končano je življenje polno dela, trpljenja, zatajevanja; končano je življenje neprestanih žrtev, življenje plemenito, svetniško — Slomšek je začel živeti večno življenje. Dvignil se mu je duh iz ječe telesa in splaval v naročje božje.

Slomšek je umrl! Glasen jok je napolnil dvora-

štovanjem pisali o njem. Pesniki so proslavljali Slomška kot človeka in rodoljuba.

Slomškov pogreb je bil veličasten. Udeležili so se ga trije sosedni škofje in nad 200 duhovnikov. Bilo bi jih gotovo še veliko več, pa niso mogli zapustiti svojih župnij radi nedeljske službe božje. Pogreb je bil namreč v soboto.

Vse ulice, po katerih se je pomikal sprevod, so bile natlačene žalujočega ljudstva. Slomšek je napravil oporoko, da hoče biti pokopan na pokopališču fare, kjer bo umrl. Hitro so mu pripravili grobnico v kapelici mestnega pokopališča. Tam so položili njegovo truplo k večnemu počitku. Nobeno oko ni ostalo suho, ko je kanonik Stepišnik, njegov naslednik na škofovskem sedežu, v srce segajočih besedah jemal slovo od svojega nadpastirja. Ob odprtem grobu Slomška je ponehalo narodno sovraštvo in

Dr. J. Zaplotnik,
sotrudnik za Ave Marijo,

ki je bil letošnje leto promoviran doktorjem.

no, ko mu je stolni prošt zatisnil oči. Duhovniki in posli so pristopali k postelji, da zadnjič poljubijo roko, ki se je tolikrat dvignila v blagoslov. V to splošno žalovanje in tarnanje je pa Slomškov sluga vrgel iskro tolažbe s stavkom: "Umrli so ravno v istem času, ko so drugače opravljali večerno molitev z nami."

Žalostna vest o bridki izgubi se je raznesla z bliskovito naglico po mestu in od tod naprej po vsi škofiji, po vseh slovenskih deželah. Narod je netolažljivo plakal, ko so mu duhovniki oznanjali razleco: "Našega škofa ni več!" Žalost se je zajedla v duše vseh. Slovenija se je ogrnila v žalno obleko, ker je izgubila enega svojih najzvestejših, najboljših sinov. Časopisi so prinašali dolge članke o nesebičnem delovanju škofa, o njegovih zaslugah, njegovi lepi smrti, celo tisti, ki so mu v življenju pripravili marsikatero težko uro z obrekovanjem, so s spo-

strankarstvo. Slovenec in Nemeč sta postala brata — vsak je hotel še enkrat počastiti ljubljene škofa. Nemci so zapeli krasno žalostinko in zvoki slovenske pesmi, katero je tako ljubil v življenju, so se zadevali v krsto in se odbijali od sten njegovega tihega doma. Slovenska pesem matere ga je uspavala v zibelki, in slovenska pesem je bila uspavanka, ki ga je zazibala v večni sen. Vemo, da mu je sen sladak, — kajti po storjenem delu se sladko počiva.

Tam za morjem, v dragi domovini, ob hitri Dravi leži mesto Maribor. V severozahodnem delu mesta je pokopališče z malo kapelico v sredini. Tam še sedaj počiva Slomšek. Njegov grob je vedno okrašen s cvetjem, ki so ga podarila hvaležna srca. Dan za dnem raste med narodom zanimanje za Slomška. Glas o njegovi svetosti postaja vedno močnejši, širi se na vse strani. Dal Bog, da bi njegovo svetost priznala sv. Cerkev in nam podarila v njem—svetnika.

Ob srebrnem studencu.

France Jaklič.

V.

ESTNI biriči so imeli dosti opravka, predno so usmerili Alojnarje na grad, kamor jih je poslal mestni sodnik. Ž njimi je bil pa poslal pisanje, ki ga je bil sestavil po njegovem naročilu mestni pisar.

Kajpada ni bilo pisano v prilog jetnikom, temveč so bili opisani tako, da bi jih morali na gradu zapreti v ječo, ki ima najmočnejše zapahe.

Vse mesto se je zgledovalo, ko so jih gnali uklejnene. Pa so si namigavali.

“Lejte jih tiste s srebrom! Zdaj pa že vemo, kje so srebro dobili!”

Zlatar se je pa kesal, ker je predrago srebro plačal. Roparji bi ga bili dali za vsak denar.

Na semanji dan se je bil v Loki že marsikak tiček vjel, da bi pa kar tri skupaj vklenjene gonili k mestnemu sodniku in potem od njega še na grad, kjer imajo pač več moči, tega še tudi v Loki ni bilo in kdor je le mogel, se je utrgal in je spremljal sprevod.

“Roparji! Tatovi! Ubijalci!” je grmelo za njimi iz množice, ki se je pehala za njimi ali se je pa gnetla ob strani.

“Na vislice! Na vislice!”

Sinova sta bila plašna, ker jih je vznemirjalo vpitje in sta imela roke v železju.

Stari jih je pa tolažil:

“Nič nam ne morejo! Nobenega nismo ubili! Nikjer nismo kradli!”

Zaničljivo je pogledoval besnečo druhal in sikal pred se in sinovom na ušesa:

“Ničesar niso izvedeli. Ničesar nismo izdali! Ha!”

Ponosen je bil na svojo trdnost in progljivost mu je igrala na obrazu, ko si je mislil:

“Ha! Radi bi izvedeli! O, ne boste! Nikdar! Nikdar!”

Pred njim je vstalo vse ogromno bogastvo studenca, videl je nešteto srebra in zlata. Zavedal se je, da vse izgine, ako le črhne o srebrnem studencu in kraju, v katerem se skriva.

“Nikdar!”

Trdo je bilo ležišče v temni grajski ječi. “Pri Katrini” bi se bilo bolje počivalo poleg tovorov in konj. Noben zapah bi jim ne zapiral pota domov.

Zdaj pa niso vedeli, kaj jih še čaka, niti slutiti niso mogli, kdaj bodo mogli kreniti v domačo grapo.

Oče, ki je bil najprevidnejši, čegar nameni so bili jasni, je pogovarjal sinova, jima dajal pogum, ker jim nihče ne more dokazati kakega zločina. Zavračal je očitjanje, da zaradi očetove trdovratnosti trpe,

ker ne pove, kje je dobil srebro, da bi jih potem pustili v miru in bi jih ne preganjali biriči.

“Srebro! Fanta, srebro!” jih je bodril.

“Hudičevo blato je, pa ne srebro,” je ugovarjal starejši togoten in je stresal železje.

“Bogati smo!”

“V ječi na loškem gradu!”

“Nič več nam ne bo treba izdelovati posode!”

“Na vislice pridemo!”

Stari jih je komaj vzdignil iz malodušnosti, v katero so jih bili potisnili neprijetni dogodki dneva. Dopovedal jim je, da je korist vseh, ako ne izdado skrivnosti. Boljše je nekoliko potrpeti, kakor da bi prišli ob vse dobrote.

“Fanta, molčita, kakor je treba! Jaz bom govoril, ker vem, koliko se sme povedati.”

Tako se je pripravljaj Alojna na naslednji dan.

Baltazar Sigestorfer, oskrbnik brižinskih škofov na loškem posestvu in kastelan v Loki, je prebral pisanje mestnega sodnika, potem je pa velel pripeljati jetnike, da bi jih videl in zaslišal.

Ni mu bilo prav jasno, kaj naj počne ž njimi.

Stepli so se bili v mestu in če je bilo kaj nerodnega, naj bi jih bili priprli v mestu, ako so mnenja, da se s temnico svet poboljšuje. Če so tatovi in roparji, naj bi bil dognal oni zdolaj. Zakaj mu jih je bil poslal na vrat? Vzbudila se mu je sumnja, da oni v mestu ni vedel, kaj početi ž njimi, pa se jih je na ta način odkrižal. Ni bilo prvič, da se je mestni sodnik tako znebil posla, da je zločince kar na grad poslal, češ, tam imate večjo oblast, tam jih sodite in obsodite. Zgodilo se je pa tudi, da so jih z gradu vrnil v mestno ječo. Med navodili, ki so jih dobivali oskrbniki od svojih gospodarjev, brižinskih škofov, so bila tudi taka, ki so priporočala previdnost in milobo, kadar izvršujejo sodno oblast.

“Ne kaznujte brez potrebe!”

Tako je zvenelo iz vseh navodil, česar se je gospod Baltazar spomnil zdaj, ko je bral pisanje, ki je obtoževalo Mohorja Alojna in njegove sinove.

Mohor Alojna? Tega imena se ni spominjal in pisar ni mogel dognati iz urbarjev vseh devetnajst županij, ki so spadale pod loško oblast, da bi bil kak posestnik, rovtar ali kajžar tega imena. Torej Mohor Alojna ni podložnik škofov. Ha! Kaj naj počne ž njim!

Za pretepanje v mestu ga niti mestni sodnik ni zašil, tako brezpomembna je bila praska “pri Katrini”.

Hm! Srebro! Res je čudno, da je imel nepridiprav toliko srebra. Kje ga je dobil? Ukral? Ubil koga in oropal?

Nobeden ni bil ubit pod loško oblastjo tiste dni

in nihče se ni prišel pritožiti, da so mu tatovi odnesli srebrni zaklad.

Zločin se ni zgodil na loški zemlji, torej mu ni treba rabiti trlice, da bi doznal vse podrobnosti zločina.

Toda Baltazar Sigestorfer je imel tisto slabost, ki je trla ljudi zdolaj v mestu in jih razburjala.

Zato je vprašal jetnike v železju:

“Kje ste dobili srebro?”

bil lahko storil, temveč je ogorčen sklenil:

“Čakajte! Meni ne poveste resnice; za nos me hočete voditi. Nimate čiste vesti, Tolminci! Naj pa Tolminec preiskuje od kod je srebro in kdo so ti tiči, ki pravijo, da so prileteli s Tolminskega. Ali je Tolminsko srebrna dežela? Ali so tam res srebrni studenci? Ali se pa mora ropati in ubijati, da se pride do zakladov?”

Vsekako so bili Alojna in sinovi, ki so se tako

Stara mamka, oj ne šivaj

sarafana več . . .

Pa ni izvedel prav nič več kakor oni v mestu:

“V studencu smo ga zajeli, v grapi na Tolminskem.”

Radovednega človeka silno draži, ako ne izve čiste resnice od človeka, kateri bi mu lahko dal najnatančnejša pojasnila.

Zato je nevoljen zabrusil Alojnu in sinovoma:

“Potepuhi ste! Roparji ste! Ubijalci! Vešala ste zaslužili!”

Ni jim velel sneti železja in jih ni pognal, kar bi

skrivnostno obnašali, sumljivi ljudje, ki jih tudi Baltazar Sigestorfer ni mogel z mirno vestjo pustiti potepati se po svetu.

Zato je velel:

“V Tolmin ž njimi!”

“Zakaj? Kaj smo zakrivali?”

Gospod Baltazar se pa ni zmenil za burne ugovore Alojnarjev, ter je narekoval pisarju poročilo za tolminskega kastelana.

(Dalje prih.)

Povest duše.

NE 30. septembra l. l. je poteklo 30 let, odkar je zatisnila oči Mala Cvetka — sv. Terezija od Deteta Jezusa. Malo je svetnikov, ki bi si bili osvojili človeška srca tako hitro, kakor si jih je osvojila skromna svetnica iz Lisieuxa. Lisieux je danes drugi Lurd. "Prekomorski turisti so Pariz komaj videli in že hite v Lisieux. In to romanje se vrši v posebnih vlakih, vtreh vsaki dan. V soboto pred binkoštni sem videl, da so bile mestne ceste in gostilne zasedene od Braziljancev; v nedeljo so jih napolnili Holandci, v ponedeljek Kanadci. Pričakujejo pa še Ircevi, Čilencevi in Malgaševi. Tu naletiš na narode vsega sveta. **Celo na Francoze.** Za 25. junij je napovedanih 1800 mož iz Havra. Pa ne bodo prišli, da bi se udeležili okrožnega zborovanja. Prišli bodo, da pomolijo na grobu male deklice, v starosti 24 let umrle Karmeličanke, Terezije od Deteta Jezusa, ki jo je papež ravnokar proglasil za sveto." Tako je že pred dvema leti pisal cerkvi ne ravno prijazni "Journal"; če bi poročal danes, bi moral, četudi nehote, svoje pohvalno priznanje potencirati. Mesečnik "Les Annales de Therese de Lisieux" je objavil že nekaj mesecev pred letošnjo počitniško sezono natančen vzpored slovesnih romanj iz krajev celega sveta. Pisec teh vrstic je videl na lastne oči, da sliči danes Lisieux bogatemu panju: v mesto, ki šteje 14.000 prebivavcev, prihajajo dan za dnevno tisoči pobožnih vernikov — Amerikanci in Zamorci, Kitajci in Japonci, Avstralci in Evropeci. Na grobu Male Cvetke se steka duševno in telesno gorje sedanjega časa.

Sveta stolica je proglasila v zadnjih letih še več drugih pobožnih duš za svete in vendar se njih ime na ne čujejo tako pogosto. Odkod torej ta privlačna sila Male Cvetke? Odkod ta nenavadni pojav?

Veliki vpliv, ki ga razliva pred 30 leti še popolnoma neznana redovnica na modernega človeka, pripisujejo predvsem knjigi: Povest duše, v kateri se zrcali vsa njena izredna osebnost.

Na poziv prednice je spisala Mala Terezija nekoliko mesecev pred svojo smrtjo neke vrste avtobiografijo, na katere objavo pa v svoji skromnosti ni mislila. Zato je zapustila rokopis popolnoma neurejen. Opat Godefried-Madelaine, ki je prvi zbral in uredil raztresene liste, ni našel v njih ne ločil, ne razdelitve v poglavja, ne naslova. Karmeličanke so predlagale za naslov: "Pesem ljubavi" ali "Mimohod angela"; ker se je pa prireditelj bal, da bi gotovi krogi tak naslov napačno tolmačili, je nadel knjigi ime "Povest duše" in jo poslal med svet z željo: sursum corda!

In knjiga je res dvignila srca. Že prva izdaja je vzbudila doma in v inozemstvu splošno presenečenje in občudovanje. V 27 letih so razprodali 110.000 eksemplarov popolne izdaje in 2.000.000 skrajšanih izvodov. Izredni uspeh francoskega izvirnika potrjuje tudi 35 prevodov, ki razglašajo slavo Male Cvetke po vsem svetu.

Tako se pred našimi očmi uresničuje napoved, ki jo je izrekel imenovani opat o priliki prve izdaje: "Prvo branje rokopisa me je očaralo, drugo pa me je navdalo z neizrečenim občudovanjem. In drznem se reči, da bo vsakdo, ki se bo seznanil s "Povestjo duše", doživel prav tak dvojni vtis."

Resnično, knjiga se sama priporoča. Od prve do zadnje vrste puhti vonj, ki ni od te zemlje. Mala Terezija ljubi vse, kar je odsvit netvarne lepote božje. Predvsem ljubi svojo družino, potem pa tudi krasno naravo, cvetlice, ptice, kapljico rose, sneg, sonce, zvezdnato nebo, neizmerne dalje. Terezija ljubi njej sorodne deviške duše, ljubi grešnike kot zgubljene sinove nebeškega Očeta; ljubi Devico Orleansko, osvoboditeljico domovine; ljubi brezmadežno Devico in božjo mater; predvsem pa ljubi z najčistejšo ljubeznijo Jezusa, svojega neumrljivega ženina. Knjiga vsebuje liste take živahnosti, take gorkote, take prepričevalne sile, da je skoro nemogoče, da bi čitatelj ne bil prevzet. Odpira nam bogoznanje, kakršno le redko dosega v tako veliki meri najboljša bogoslovna dela."

Pojav Male Terezije je idealni odmev pravo srečo iskajoče duševnosti modernega človeka. Zato je našemu času tako primerna in zato jo je naš čas tako naglo vzljubil.

Iz kaosa modernih zablod sili čimdalje bolj na površje potreba po nadnaravnem in večnem. Človek hoče ven iz negotovosti, nepokoja in nereda, utrditi si hoče tla, da ne zgreši ob pogledu na časno minljivost večnega cilja.

Svetu odmrila Karmeličanka iz Lisieux svari človeka 20. stoletja pred dozdevno vrednostjo in precenjevanjem moderne kulture, ki je enostransko namerila vse njegovo mišljenje in hrepenenje le na zemljo. Tako življenjsko pojmovanje pa boja za naš vsakdanji kruh ne olajšuje, ampak le še otežuje. Ponižna redovnica ne obsoja moderne aktivnosti, hoče pa, da gospoduj nad vsakdanjim delom duh in ne materija, priboriti hoče prvo mesto Bogu in duši in z molitvijo delo posvetiti. Sama takole govori: "Jezus ne graja dela Marte, pač pa nemir, s katerim ona delo vrši . . . Enkrat prej sem brala, da so Izraelci, ki so popravljali tempelj, imeli v eni roki kelo, v drugi meč. Tako moramo tudi mi delati: z eno

roko delati, z drugo pa braniti našo dušo pred nepokojem, ki bi mogel dušo od Boga odvrniti."

Vzvišeni ideali Male Terezije nudijo najbolj primerno sredstvo zoper lajzacijo modernega duha in za duhovno poživiljenje notranjosti, ki edina more dvigniti posameznike in družbo. V tem smislu je govoril tudi papež Pij XI. o priliki kanonizacije Male Cvetke: "Zdi se mi, da je tu čas, ko se vzbuja v Kristusovih učencih sveto hrepenenje po evangelijski priprostosti, ki obstoja v tem, da ostanemo kot otroci priprosti in naravni tudi pri resnem stremljenju po kreposti. Kako lahko bi se uresničilo pre-

novljenje človeške družbe, ki smo si ga stavili za cilj ob početku našega pontifikata in ob proglasitvi jubilejnega leta, ako bi prav mnogi zopet našli pot h krščanskemu detinstvu."

Ko je prebral "Povest duše" zgoraj omenjeni pisec "Journala" in zrl nepregledne romarske množice, se ni mogel iznebiti neke nemirne bojazni, zato je zapisal pomembne besede:

"In kdo ve, če ni skrivnost srčnega miru, ki ga različni verski in filozofski sistemi tako ošabno iščejo, ravno v Terezinem nauku, ki obstoja v tem, ljubititi Boga in ljudi z ljubeznijo malega otroka."

Zaroka z božjim detetom.

Most nad prepadom.

Povest.

P. Krizostom Sekovanič, O.F.M., Rim.
(Dalje.)

ELVIRA je postala cilj njegovega življenja. Kakor se je branil misli nanjo, vendar je stala vedno pred njegovimi očmi.

Bati se je začel, da ne bi izgubil radi te ljubezni jasnosti in gotovosti svojega značaja; bal se je izpremembe v svojih principih, bal se je, da ne bi postala njegova odločna prijaznost — mehka sanjavost. Zato je zatiral v vsej svoji vnanjosti tudi najmanjši znak ognja, ki mu je gorel v srcu. — Timoteo je trpel, mnogo trpel.

Kolikokrat je prišlo pri mizi med njo in njim do živahnih debat bodisi na polju filozofije, bodisi na polju medicine. In kakor sta bila oba živahna, obzirna in prepričevalna v svojih dokazih, kakor sta drug drugega živo zrla — vendar se jima ni nikoli prikradel v oči kak nedovoljen plamen, ki bi govoril o notranjem ognju. In vendar — oba sta nosila v srcu ta ogenj — ogenj prave resnične ljubezni. Da, oba. Tudi Elvira! Priča je zlatoobroblijeno pisemce v predalu nad pisalno mizo.

26. februarja je postala Elvira doktorica vsega zdravilstva.

Timoteo ji je šel čestitat s prekrasnim šopkom rdečih nageljev.

Sedela je pri oknu in poleg nje je stal Gigi ter jo nežno objemal. Ko je zagledal Timoteja, je planil k njemu in mu zaklical:

“Gospod doktor, Elvira je postala doktorica!”

“Vem, srček,” se mu je nasmehnil Timoteo. “Prišel sem prav za to, da ji čestitam.”

Elvira se je dvignila in je stala pred njim kot vila iz davnih pravljic, vsa čudovito lepa in prijazna.

O kako sladki so bili tisti trenotki v Elvirini dekliški sobici za Timoteja! Z neprisiljeno eleganco je stopil pred mlado doktorico. Podala mu je roko. Ko je začutil njeno roko v svoji, so mu zardela lica; ogenj mu je hotel raznesti prsi. Vroče ji je poljubil roko ter ji izročil šopek, ki ga je Elvira sprejela ljubko se smehljaje, a čisto mirna, dostojanstvena. Spremila ga je do vrat.

Na hodniku se ga je oklenil Gigi, se vspel k njegovim ušesom in mu zašepetal: “Gospod doktor, zelo, zelo vas imam rad, ker ste prinesli moji Elviri nageljne.”

Timoteo se je opotekel v svojo sobo in privrela mu je iz prs nezapopadljiva boleštna blaženost v besedah:

“Brez nje ne morem živeti!”

Kaj vse bi dal tedaj tistemu, ki bi mu povedal, da ga ona ljubi.

Ves teden je preživel v strašnem nemiru. Pri cbedu in pri večerji jo je poslušal, ji razlagal, odgovarjal na njena vprašanja in se boril neprestano s samim seboj, da ni razodel vpricho signore svojega nagnjenja do Elvire.

Gigi ga je obiskaval od dne Elvirine promocije zelo pogosto. Ta ljubeznivi deček, ki je bil natančna podoba svoje sestre, je ljubil Elviro nepopisno. Skoro vedno je bil pri njej; hodil je z njo na izprehod in v cerkev. Bila je njegova domača učiteljica. Pogosto je Gigi strmel nad bistrostjo njenega razuma, posebno kadar mu je popravljala njegove naloge ali pa mu pojasnjevala težavna mesta v njegovih učenih knjigah. Veselje je bilo pogledati v Gigijevo sobico. Povsod je bil vzoren red in natančna snaga, ki je bila priča Elvirine skrbne čuječnosti nad svojim bratcem.

“Kje si bil, srček?” je vprašal Timoteo drugi dan po onem Elvirinem prazniku Gigija, ki je priskakal v njegovo sobo.

“Pri Elviri. Piše. Nisem je hotel motiti. Samo poljubil sem jo in sem zbežal,” je hitel odgovarjati deček.

“In ona te ni poljubila?”

“Da, Elvira me je poljubila in mi je rekla: “Gigi, veš ti si moj, ves si moj!”

“Ali mene ne boš poljubil?” je zaprosil Timoteo.

“Tudi vas bom poljubil, ker ste tako dobri in imate Elviro radi.” In ga je poljubil tako nežno kot je znal na vsem božjem svetu le Gigi.

Timoteo je privil dečka k sebi; zazdelo se mu je kot da seva iz njega sijaj Elvirine prelesti. — Napolnil mu je žepe s sladkorčki in pecivom.

“Elviri bom dal polovico,” je vzkliknil ves srečen in hotel zbežati.

“Počakaj vendar,” ga je zadržal Timoteo. “Ali veš, kje ima gospodična Elvira one nageljne, ki . . .”

“Vaše nageljne? Pred seboj na pisalni mizi v srebrni vazi. — Z Bogom!” In odskakal je kot mlada srnica.

Od tistega dne dalje je imel Timoteo v svoji sobici vedno sveže nageljne, ker so ga spominjali na Elviro.

Doktor Antonelli se je trudno dvignil in vrgel ustnik na mizo. Svaljčica mu je že davno dogorela.

“Čemu se mučim z razmišljanjem?” je zamahnil nejevoljno z roko. “Ali ni bil ta teden — teden trpljenja, nemira, strašne negotovosti? In danes, ko vem vse, ko vem za njeno toplo nagnjenje do mene, danes je prenehala ta negotovost za hip, za nekaj trenotkov, da se povrne še z večjo strahoto. Elviri-

ne dogme in moji principi . . . Proč! Nobene misli več o tem!"

Trdo je stopil k oknu, odgrnil čipkasto zaveso in pogledal na ulico.

Življenje prve pomladi se je razlivalo tam doli vse pestro in šumeče, vse nedeljsko in praznično, polno razposajene veselosti na zunaj. Da, na zunaj! V prsih — kdo ve kaj doživljajo v prsih ti ljudje? Morda bolečino brez primere, hrepenenje po sreči, ki je ne morejo nikdar doseči.

Timoteo je naenkrat vstrepetal. Nagnil se je čez mehko baržunasto blazinico na oknu in napel pogled proti bližnji cerkvi San Vitale.

"Da, prav ona je!" je kriknil ves zmeden. "In Gigi skače pred njo . . ."

Kakor blisk je švignil k pisalni mizi in vzel iz vaze šopek nageljnov. Skoro v istem trenutku je že zopet stal pri oknu. Elvira in Gigi sta prihajala vedno bliže. Gigi je bil oblečen v belo obleko, Elvira pa v rožnato, ki ji je veselo plapolala v lahнем pomladanskem vetriču.

"V roki ima pompaduro z molitvenikom in rožnim vencem," je pomislil Timoteo in zazeblu ga je v srcu.

Prav nanjo je hotel vreči šopek, na njen mali klobuček s tisto lepo sinjo pentljo.

Brat in sestra sta stopila na trotoar pod njegovim oknom. — Zavihtel je roko in — nageljni so padli Gigiju na kuštravo glavico. Timoteo je meril dobro, a veter je imel svoje muhe.

Hoj, kako je tedaj poskočil mali kavalir tam doli in z obema pograbil cvetke, ki so padle z nebes in se mu zapletle v lase. Pogledal je kvišku in se glasno zasmejal. Tudi Elvira se je ozrla kvišku in mu prijazno zamahnila z roko. Timoteo se ji je elegantno priklonil.

Videl je še, ko je izročil Gigi Elviri nageljne, narkar sta izginila v palačo.

II.

Čudovita skrivnost dekliške pomladi je plavala v Elvirini sobici. Ni zaman vzdrhtelo Timotejevo srce, ko je stopil v to svetišče. Tu je kraljevala nedolžnost, lepota, zdrava veselost, svežost, nedotaknjenost, mladost. Lilije so cvetele tu v popolnem svojem razcvitu in prepajale sobo z vonjem, ki mora napolniti s sladkostjo vsakega.

Na stenah, prav pod stropom, so se podili angelčki in ovijalo neprestano celo sobo z girlandami, ki so se od časa do časa nežno spuščale navzdol ter izginjale v zlatih črtah proti tlam. S stropa je visel blesteč lesteneč. Na stenah so bile s finim okusom razvrščene podobe v krasnih umetno izrezljanih okvirjih. Najlepša med njimi je bila slika Doloroze, pred katero je gorela rdeča luč. Tla so bila pregr-

njena z mehкими preprogami. Vse pohištvo je bilo belo.

Nepremično kot kip je sedela Elvira pri pisalni mizi in strmela v odprto knjigo. Zadnja stran je bila odprta.

To je bilo Timotejevo slavno filozofsko delo, ki ji ga je poklonil v soboto.

Šele danes, po štirih dneh, je prebrala to drobno knjižico. In kakšni so bili ti štirje dnevi za ubogo Elviro? Bili so dnevi strašnega nemira in velike bojazni.

Takoj ko je prejela ono Timotejevo pismo, je kanila v njeno opojno veselje kaplja strahu. Pismo samo je bilo seveda odsev same čiste sončne ljubezni; za to ljubezen so pričali tudi trije dehteči nageljni. Toda — priložena brošurica! Da, ta je z ogromno težo legla na Elvirino srce. — Pogledala je naslov in je prebledela. "Moč kantizma." O Bog! — mož Kantovih filozofskih nazorov, moč nevere, moč teme . . .

Elvira je zagledala strašno kačo v tej knjigi, kačo, ki naj bi se ovila okrog njenega srca in ki naj bi zasadila svoj ostri zob v sveže lilije njene mladostne duše, ki naj bi otrovana za vedno umrla.

Trepetaje je vzela v roke bogato vezano knjižico in jo položila v skrit predal. Nato je čakala v nedeljo, pondeljek in torek, čakala je svojega spovednika, ki se je mudil na misijonski poti. Da, njega je hotela vprašati za svet, edino njega, 72letnega starčka — patra Ferdinanda, njega, ki je njen spovednik od prve spovedi dalje. Nikdar se še ni spovedala kakemu drugemu duhovniku — kako naj bi mogla to storiti v tem težavnem slučaju? Edino on jo more pomiriti ter ji pokazati pot, po kateri mora hoditi, da ne postane nesrečna. O, pater Ferdinando pozna njeno dušo — on edini ji bo pomagal.

In tako je Elvira čakala. Kolikrat je padla vsak dan na klečavnik pred Madono in jo prosila milosti zase in zanj — rotila jo je, naj ona, njena mogočna Mati, postavi most med obema, da bô njuno življenje srečno.

Timoteo ji je pošiljal po Gigiju vsak dan dvakrat nageljne, med katere je bilo vedno priloženo drobno pisemce s par izrazi vroče ljubezni ali pa s prošnjo, naj bi mu Elvira odgovorila točno in jasno, sicer da bo zgorel od hrepenjenja.

Elvira je polagala pisemca v prekrasno srebrno šatulo, nageljne je pa nosila pred Marijino podobo.

Na zunaj je bila vedno dostojanstveno mirna; nikomur bi se še sanjati ne moglo o strašnem nemiru njenega srca.

Sinoči se je vrnil pater Ferdinando in danes zjutraj mu je odkrilo svoje nagnjenje do Timoteja, odkrila mu je vse, prav vse, do najneznatnejših podrobnosti in razodela mu je tudi čudno bojazen pred Timotejevo knjigo.

Starček se je nasmehnil: "Hčerka, pomiri se! Tvoja duša je še vedno najčistejši studenček, neskaljen in v veselje onemu, ki ga gleda . . ."

"Zakaj se bojiš one knjižice?" jo je vprašal duhovnik. "Saj imaš vendar od cerkvene oblasti postavno dovoljenje brati tudi knjige, ki so sicer prepovedane, pa razpravljajo o stvareh, ki spadajo v tvoj predmet. In ti študiraš poleg medicine tudi filozofijo. Končno pa ta brošurica morda niti napačna ni."

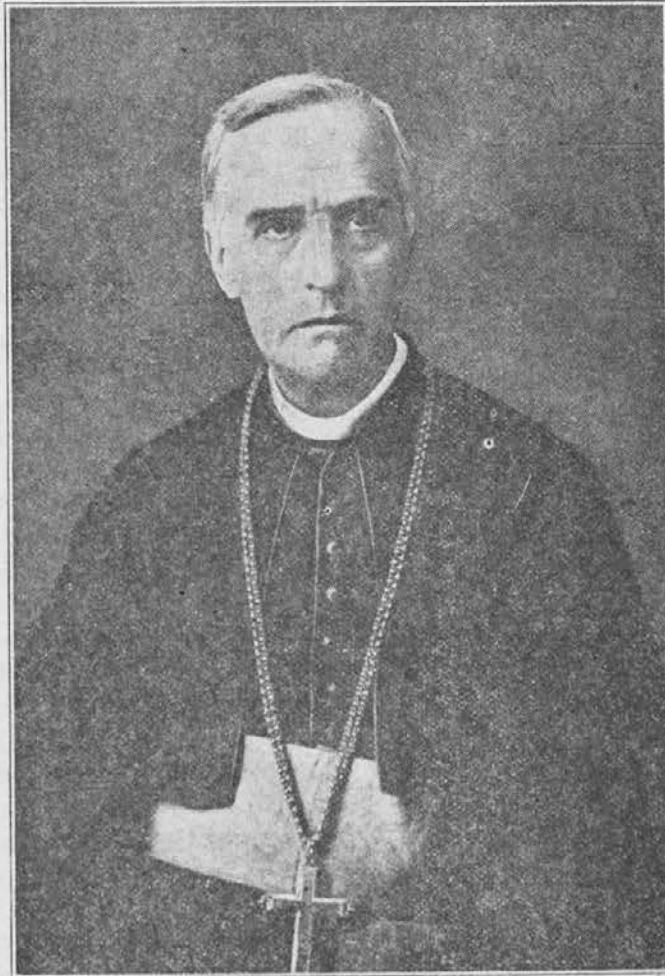
"Ne gre za to, oče," mu je odgovorila Elvira. — "Vse to dobro vem, — toda nek nepoznan strah imam pred to knjigo — veste: kot bi tičala v njej

"Beri torej brošurico in boš na jasnem," je odločil pater.

"In če v njej taji Boga? In če se bom tudi tu prepričala, da Timoteo nima vere — kaj potem?" Glas ji je trepetal kot v smrtnem strahu.

Duhovnik je postal silno resen. Krepko in odločno je odgovoril:

"Elvira, če Timoteo nima vere — potem stori vse, da jo dobi. Do tistega časa pa, dokler Timoteo ne postane veren, morajo biti prerezane med vama vse vezi, če namreč ti, Elvira, hočeš ohraniti svoje srce tako lepo, kakršno imaš sedaj . . ." Patrov glas je postajal vedno svečanejši: "Mož in žena morata

Veliki slovenski boritelj

škof Dr. Anton Mahnič.

kača in bi se mi hotela oviti okrog srca ter me umoriti. Toda, če mi vi dovolite, oče, jo bom prebrala."

"Le preberi jo. Bolje je, da jo prebereš — boš vsaj jasno spoznala njegove nazore. Morda pa ni popolnoma brez vere . . ."

"Ah, pater, ko bi bilo to res," je zatrepetala Elvira. "Ko bi bilo to res! Toda Timoteo ni nikdar pokazal najmanjšega znaka vere. Kadar molimo pred jedjo in po jedi, drži roke brezbrizno na stolovnem naslonjalu in usta ima krčevito stisnjena. Nikdar se ne pokriža. Če govorimo o Bogu, cerkvi, duhovnikih, verskih vajah in podobnem, vedno skuša obrniti pogovor drugam."

biti ena duša v dveh telesih, ena misel, ena ljubezen. — Elvira, angeli bi jokali, če bi se ti predala človeku brez vere, ker vedi, polagoma bi vrgla tudi ti sama iz duše Boga. Zavrgla bi Boga radi človeka!"

Elvira je poljubila starčkovo roko in jo orosila z vročimi solzami.

* * *

In zdaj je končala z branjem. Bila je smrtno bleda; njena duša je ihtela v krčevitem joku.

"Torej — kakor vsi moderni, ki so si vzeli za vzor Kanta, — tako je tudi on na poti v materializem in — v nevero . . ."

Dvignila se je ter se opotekla pred podobo Doloroze. Dolgo in vroče je molila. Nato je sedla k pisalni mizici in napisala tele vrstice:

“Signor Timoteo! — Danes popoldne ob treh Vas vabim na razgovor v svojo sobico. Razgovor bo kratek. Razpravljala bova o Vaši knjigi ‘Moč kanizma’. — Elvira.”

Ravno je končala, ko je stopil v sobo Gigi. V eni roki je držal šolsko torbo, v drugi pa šopek nageljnov in majhno pisemce. Vse to je odložil na stol ob vratih in šel po prstih prav tiho proti zamišljeni Elviri, ki je vtikala ravno pismo v ovojnico. Kakor verica je skočil proti njej in ji pokrnil z rokami oči.

“Kdo je?” jo je vprašal zapovedujoče v nizkem basu.

“Ah, ti si, moj ljubi Gigi,” se je nasmehnila Elvira.

Dr. J. E. Krek († 1917).

“In ti si moja nadvse ljuba Elvira,” ji je odgovoril, jo objel in poljubil.

Elvira ga je posadila v naročje in mu vrnila poljub. — Gigi je bil v teh dneh strahu in bojazni njena velika tolažba. Kadar je bil pri njej, se ji je zdelo kot bi plavali okrog nje angeli, katerim je Bog zapovedal, naj jo varujejo, da kje ob kamen ne zadene. Božajoče prijetno ji je bilo v njegovi navzočnosti.

“Gigi, kako je bilo v šoli?” ga je vprašala.

“Lepo. Edini sem imel prav izvršeno računsko nalogo. Gospod učitelj me je pohvalil tudi radi snažne in lepe pisave. Ah, Elvira, in gospod katehet mi je dal prelepo podobico sv. Alojzija!”

Gigi je skočil z njenega naročja in izvlekel iz šolske torbice knjigo, v kateri je imel shranjeno podobico.

“Poglej, ali ni lepa?” ji je pokazal.

“Lepa je, Gigi. — Kako je vendar lep tvoj patron!” Za nekaj hipov se je zamislila gledaje podobico, nato ga je pa vprašala z vso skrbno nežnostjo sestrine ljubezni: “Gigi, ali boš ostal ti vedno tako lep, nedolžen in dober, kot si zdaj?”

“Čemu me vprašuješ to, Elvira? Nočem postati hudoben, nočem radi Jezusa, Madone, zaradi mame in — zaradi tebe, Elvira. — Joj, Elvira, skoro bi bil pozabil,” se je naenkrate domislil Gigi, “skoro bi bil pozabil.”

Skočil je k stolu ob vratih ter prinesel šopek in pismo: “To ti pošilja gospod doktor. Kajne, kako je dober. Vedno ti pošilja nageljne, ki jih imaš ti tako zelo rada.”

Trepetaje je sprejela cvetlice in jih nesla k ustom; nato jih je vrnila Gigiju: “Gigi, položi jih na klečavnik pred Madono.”

Odprla je pismo in brala:

“Elvira — moje srce mrje od hrepenenja. Kdaj se me boš usmilila z obljubljenim odgovorom. — Timoteo.”

Elvira je položila pisemce v srebrno šatulo.

Gigi je vtikal nageljne v vazo in čebljaj: “Madona je gotovo vesela tvojih nageljnov. Vse njej pokloniš, da bi jo potolažila v njenem hudem trpljenju. Poglej, kako velika mora biti njena bridkost. Meč imeti v prsih — to je strašno.” Zastrmel je za hip v podobo in vprašal:

“Kajne, Elvira, ta meč so naši grehi?”

“Morda so tudi naši grehi,” je odgovorila Elvira. “Pred vsem je ta meč znamenje tiste strašne bolečine, ki jo je občutilo Marijine srce, ko so ji Judje križali njenega božjega Sina. — Poglej, tudi mamino srce bi zakrvavelo v strašni bolečini, če bi ji umrl njen ljubi Gigi.”

“In jaz bi umrl od žalosti, če bi umrla moja Elvira.”

“Zdaj si moreš vsaj malo predstavljati, kako velika je morala biti šele Marijina bolečina pod križem mrtvega Jezusa.”

“Ah — kakor morje velika,” je dihnil Gigi.

“Gigi,” je zaprosila Elvira, “ali hočeš tu pred podobo Doloroze zmoliti z menoj eno Češčeno Marijo za spreobrnjenje onih, ki nimajo vere?”

Gigi je pokleknil in poleg njega je pokleknila Elvira. Molila sta počasi, premišljeno in pobožno.

Ko sta končala, se je Elvira okrenila k Gigiju:

“Ali boš zdaj nesel to-le pisemce gospodu doktorju?”

“Seveda. Daj!”

Vzel je pismo in stekel iz sobe.

(Dalje prih.)

Zakon, zakon, ti si svet.

Fran Milčinski:

KAJ vem, kdaj je bilo, tačas je živel mogočen kralj. Bil je vdovec in žalostnega srca in je imel edinega otroka, hčerko, ta hčerka je bila lepa kakor jabolko, ki zori. Kralju je bila edina tolažba, bal se je, da mu je kdo ne izneveri, zato je brižno gledal nanjo in ji pazil na sleherni korak.

Ko pa kraljična dopolni dvajseto leto, se zgodi, da pripase pod njena okna svojo čredo grajski pastir, postaven je bil kakor smreka, čvrst kakor hrast in bistrih oči. Kraljična, ki še ni videla dosti moških, se zagleda vanj in si ga zaželi za moža. Tudi pastir je videl kraljično, prevzelo ga je njeno milo lice in udan ji je bil od bose pete do prebrisane glave.

Nista pa mogla priti vkupe in pogovarjala sta se le z očmi.

Pa misli pastir in misli, kaj bi storil, da bi z lepo kraljično govoril. In si zmisli in sezida pred gradom lep vodnjak, v vodnjaku je tekla bistra, mrzla voda, ki ni nikjer take. Štel je, vsa dekleta pridejo po vode, pa pride še kraljična, da se pogovorita.

Kraljična je prosila očeta: "Kaj vas prosim, oče moj, glejte lepi novi vodnjak, dajte, da grem tja po bistrre, mrzle vode!"

Toda kralj je rekel: "Imamo dekel pet, nič ne delajo, kakor ves ljubj dan donašajo vode, ni treba tebi hoditi ponje!" Njegova beseda je obveljala.

Pastir je bil žalosten in je znova premišljal, kaj bi storil, da bi s kraljično govoril. Pa si zmisli in postavi tik pred gradom lepo, novo cerkev, notri se je brala sveta maša.

Kraljična je prosila: "Kaj vas prosim oče moj, pustite me, da grem v novo cerkev, čujte, k sveti maši kliče zvon!"

Kralj je odgovoril: "Doma imamo duhovnov pet, nič ne delajo, kakor ves ljubi dan bero svete maše. Kaj bi drugam hodila!"

Ker pa je kraljična le prosila, ji ni smel in maral braniti svete maše, toda naročil ji je, da se hitro in naravnost vrne.

Kraljična je šla v cerkev, tam sta jo že čakala pastir in menih in menih je oba skrivaj poročil.

Vesela se je vrnila kraljina domov. Njen oče, kralj, ni nič vedel, kaj se je zgodilo.

Toda ko je zvečer zaspala, je v sanjah govorila in rekla: "Kaj to velja, imam moža, živ krst ga ne zna!"

Dekla, ki je pri kraljični spala, je slišala te besede pa je hitela jih sporočiti kralju. Kralj je rekel: "Praznje marnje!", v srcu pa se je le bal za hčerko in dal je oklicati pri vseh cerkvah svoje dežele:

"Kdor bi se predrznil dvigniti oči h kraljični, ta zapade glavo"

Kraljična je to začula in močno jo je zaskrbelo. Skrivaj je napisala in vrgla možu-pastirju ukaz, naj se kar hitro umakne izpred gradu, proč iz očetovega kraljestva, noter v tretjo deželo, in pastir je ubogal. In še je snela z belega prsta zlati poročni prstan, da je ne izda, vrgla ga je v studenček, ki je tekel pod gradom in milo je vzdihnila: "Kdo pod milim nebom nama pomaga!"

V studenčku pa je plavala ribica, ta ribica je uje-la prstan v svoj okrogli gobček in s prstanom v gobčku je plavala naprej, daleč naprej, iz prve v drugo, iz druge v tretjo deželo, da priplava slednjič do ko-

Dr. Krek, govornik.

šate jelke, v košati jelki je sedela ptičica, prelepo je prepevala. In ko ribica mimo priplava, spusti se ptičica s košate jelke na bistri studenček, vzame ribici iz gobčka prstan, natakne si ga okoli drobnega vratu in zleti daleč, predaleč, iz tretje v drugo, iz druge v prvo deželo, tja pred kraljev grad. Sedla je na zeleno lipo kralju pod okno in prelepo je zapela:

"Oj zakon, zakon, ti si svet,
Na tebi sloni vesoljni svet!"

Kralju je pesem čudno segala v srce, sam ni vedel, zakaj, in zahotelo se mu je po drobnih, pisanih ptičkih. Ukazal je hlapcem, naj jo umejo; kdor jo ujame,

dobi sto križanih kron. Hlapci so jo hiteli loviti, lovili so jo teden dni, pa zastonj, niso jo dobili! Ptička pa je pela jutro za jutrom kralju pod oknom:

“Oj zakon, zakon, ti si svet,
Na tebi sloni vesoljni svet!”

Bolj in bolj je kralju koprnelo žalostno srce po drobnih, pisanih ptički in dal je oklicati pri vseh cerkvah svojega kraljestva, kdor mu ujame ptičko, dobi vrečo zlata. Vse črno je prišlo ljudi, da so lovili ptičico, mesec dni so jo preganjali, toda zastonj, u-

ga drevesa je donela kralju na uho in v srce njena pesem:

“Oj zakon, zakon, ti si svet,
Na tebi sloni vesoljni svet!”

Brez uspeha in zle volje so se pričeli plemeniti in neplemeniti lovci vračati drug za drugim, odkoder so došli.

Oklic pa je čul tudi mladi pastir v tretji deželi — težko je čakal nanj — in še on se napravi na pot, da ulovi ptičko in s ptičko predragoceno nagrado.

Zemljevid

Jugoslavije.

jeli je niso. Ptička pa je jutro za jutrom pela kralju pod oknom:

“Oj zakon, zakon, ti si svet,
Na tebi sloni vesoljni svet!”

Kralju se je zdelo, da mora umreti, če ne dobi ptičke v svojo oblast — njen mili glas ga je spominjal na preljubo rajnko ženo-kraljico — in dal je še po bližnjih deželah razbobnati, kdor mu ptičko ujame in prinese, temu da pol kraljestva in pol blaga in še rodno hčer za ženo.

Od vseh koncev in krajev so zdajci na ta oklic se zbirali kraljiči, vitezi in vojaščaki, pa tudi meščani in hlapci in hiteli nastavljati drobnih, pisanih ptički mreže in limanice, proglje in zanjke. Toda preteče teden, pretečeta dva, ptičica pa se je veselila svoje prostosti in jutro za jutrom zdaj s tega, zdaj z one-

Ni imel ne konja, ne kočije, peš in počasi je meril dolgo pot, da je došel do kraljevega gradu, kjer je v grajskem vrtu prepevala ptička. Zanašal se je na svojo srečo in na svojo umetnost. Iz tenkih las je spletel nevidne mreže in jih nastavljal ptički, segale so od drevesa do drevesa, od vrha do tal. Toda ptička je bila bolj umetnalna od njega, hotela ga je preizkusiti, ali zasluži kraljično ali ne, in spretno se je umikala njemu in njegovim mrežam.

Nagibalo se je leto, kar je pastir lovil ptičko, toda zastonj! Kralj je hiral, koprneč po drobnih, pisanih ptički, kraljična je obupovala, dežela je žalovala, pastir pa je molčal in ni odnehal.

In glej, vztrajnost se mu je obnesla. Ko preteče leto in dan, mu prileti prijazna ptička sama od sebe na roko in srečen jo nese pastir kralju.

Kralju, ko je slednjič dobil zaželjeno ptičico v oblast, je namah odleglo, prešinilo ga je novo zdrav-

je in veselje in vsa dežela se je oddehnila. Drobna, pisana ptička pa je prišla v prelepo zlato kajbico, piti so ji nalili sladke rebulice, zobati nasuli rumene pšeničice.

In kralj je ukazal pastirju: "Nastavi klobuk, pastir, da ti natresem vanj zvrhianih belih petic, ker si ujel in prinesel mi ptičko!"

Pastir pa je pogumno odgovoril: "Vera, vera, moj kralj! Za bele petice se nisva zmenila, tisto mi daj, kar si pri cerkvah treh dežela oklicjal in obljubil!"

Zdaj, ko je imel ptičko, je bilo kralju žal oklicane obljube. Sram ga je bilo pastirjevega opomina, raztogotil se je, prijel je pastirja za mlado glavo in ga vrgel v temno ječo: "Tako dolgo ostaneš tu notri, prevzetni ti fant, da boš rad jemal petice!" Zaprle so se duri in pastir je tako mislil, skoraj se mu bliža konec dni v tej temni ječi. Toda brižna kraljična je vse videla in slišala, kar se je zgodilo, in skrivaj je prinašala svojemu možu, pastirju, hrano skozi lino.

Tisti hip, ko je kralj vrgel pastirja v ječo, je drobna, pisana ptička nenadoma utihnila. Tudi zobala ni več, niti ni pila. Kralj čaka in koprni, neuir in žalost se mu zopet pričneta seliti v srce. Preteče dan, pretečeta dva, preteče nedelja, ptičica pa še vedno molči.

Zdaj jo kralj vpraša: "Kaj ti je vendar, ptičica, ptica drobna, pisana! Ali žaluješ, ker te je pobič ujel, ali žaluješ, ker sem te v kajbico del? Kaj, da ne zoblješ, kaj da ne piješ, zakaj več ne poješ pesemce mile o svetem zakonu?"

Ptičica drobna, pisana je odgovorila: "Nisem žalostna, ker sem v kajbici zlati, niti ne, ker me je ujel pastir; zastonj me je lovil leto in dan in še bi me, pa sem mu sama zletela na roko! Toda pila ne bom in jela ne bom, pa tudi pela ne bom, dokler ne plačaš pastirju, kar si okliacjal in obljubil. Kraljeva beseda je zakon in

zakon, zakon ta je svet,
na njem sloni vesoljni svet!"

Kralj si je mislil: "Pastirja je gotovo že konec, nedelja dni mu je potekla brez drobtinice hrane, brez kapljice vode v mrzli temnici." Poklicjal je hčer in je rekel: "Obljubil sem te za ženo onemu, ki mi ujame drobno, pisano ptičko, s teboj vred sem obljubil pol kraljestva in pol blaga. Moja obljuba je zakon in moram jo izpolniti. Toda duša je tvoja in volja je tvoja, ne morem te siliti, ali ga hočeš vzeti ali ne. Pastir je in nedeljo dni že leži brez drobtinice hrane, brez kapljice vode v mrzli temnici."

Tako je govoril in mislil je, kraljično bo groza takega ženina in rešen bo obljube. Toda hči je moško odgovorila: "Tvoja kraljeva obljuba, oče, mi je zakon, ta obveljaj in naj si me za ženo obljubil samemu bledemu mrliču!"

Kralj ni vedel in mogel drugače in vzel je kraljično in sta šla v stolp, doli v temnico. In menil je, v temnici leži od gladu mrtev pastir. Odklene težke duri in jih odpre, kako se začudi: sredi temnice je stal pastir, čvrst in zdrav.

Kralj se ga ustraši in reče: "Svojo rodno hčer ti dajem za ženo po svoji kraljevski besedi."

Sestra Rev. Ponikvarja, ki je pred kratkim stopila v samostan.

Pastir pa se nasmeji in odgovori: "Ni mi treba dajati žene, ženo že imam!"

Kralj ni razumel, kaj pomenijo te besede. In šli so vsi trije v kraljevsko dvorano, tam je stala zlata kajbica, v zlati kajbici je žalovala drobna, pisana ptičica. Pastir je stopil k ptičici, z drobnega vratu ji je snel zlati poročni prstan in še ga je nataknil svoji ženi, kraljični na beli prst. Tačas pa je ptičica zopet preveselo zažvrgolela in zadonelo je po vsem gradu:

"Zakon, zakon, ti si svet,
na tebi sloni vesoljni svet!"

Trdoglav in Marjetica.

Fran Milčinski:

IVELA sta grof in grofica, oba mlada, oba lepa. Vse jima je šlo po volji in po sreči in ko sta si zaželela hčerko, se je tudi to zgodilo: ptič Bogdal — dolg vrat ima in visoke noge — jima čuda hitro prinese hčerkico, prelepo drobno stvarico. Grof in grofica sta je bila močno vesela, dala sta ji ime Marjetica in še sta ji najela devet dojk, da so bile vedno okoli nje, po dnevi in po noči, da so ji stregle in jo pazile.

Neki dan gredo dojke z Marjetico na izprehod. Pa pridejo na križpot, ob križpotu je stala krčma, v krčmi pa so godli cigani. Dojkam se je zahotelo plesati pa puste Marjetico na križpotu in hite na ples, bile so mlade in žive. Pozabile pa so narediti Marjetici križ.

Marjetica je vekala, dojke je niso čule, pač pa jo je čul Trdoglav, povodni mož, prišel je in ker mu ni branil križ, je poljubil deklico na čelo in rekel: "Mala Marjetica, moja nevestica, čez osemnajst let, eno prej ali poznej, pridem pote spet, za ženo te vzet!" In tako je postala Marjetica nevesta povodnega moža in ni vedela tega ne sama, ne druga krščena duša.

Marjetica je rasla in je bila od dne do dne lepša. Ko pa doseže osemnajst let, napravijo ji ljubi starši za rojstni dan imeniten ples. Pod zeleno lipo ob bistri vodi je veselo vse vprek rajalo: domači in žlahta in gostje.

Pa pristopi k Marjetici mlad gospod, nikdo ga ni poznal, oblečen je bil v lepo zelenkasto suktnjo in sive hlače, na nogah so se mu svetili srebrni čreveljčki. Prijazno se ji pokloni in jo prosi za ples, godcem pa vrže rumen cekin. Marjetica mu privoli.

Plesala sta prvi raj, pa je Marjetica ugibala: Kdo je ta rajavec, o kresu ima rokavice! Plesala sta še drugi raj in Marjetici je bilo tesno pri srcu: Kdo je ta rajavec, ledena sapa gre od njega!

Zaplešeta še tretji raj. Pa komaj se dobro zasučeta, že ji rajavec stisne bele roke, da izza nohtov pogleda rdeča kri. Rada bi bila zavpila na pomagaj, pa utrinjala se ji je moč, oblila jo je smrtna rosa in kakor veter jo je odnesel rajavec izpod lipe zelene čez nizki breg na sredino vode in izginila sta. Vsi so mislili, da je Marjetica utonila.

Tuji rajavec pa je bil Trdoglav, povodni mož, ki je prišel po izbrano svojo nevesto. Neznano hitro je zdričal z njo po vodi šumeči daleč, predaleč v svoj stekleni grad, v tem gradu se je vse bliščalo samega zlata, srebra in dragih kamnov.

In Trdoglav je rekel: "Marjetica, nevestica, vzemi zdaj me za moža, in tvoj bo grad, srebrn in zlat!"

Marjetico pa ga je bilo groza in je odgovorila: "Trdoglav brez duše, kar ti povem, poslušaj! Marjetica ne mara te, rajši pogine in umre!"

Trikrat jo je vprašal, trikrat ga je zavrnila, po tretjem potu pa jo je zgrabil in v viharju odnesel iz steklenega grada v Pusti grad, ki nima ne oken ne vrat, le edino visoko in ozko lino in čezinčez je poraščen z mahom.

Semkaj je Trdoglav zaprl mlado Marjetico in še jo je priklenil z zlato verigo na železen steber. Tako je mislil, da ji omehča srce, da ga bo hotela. Vsak sleherni dan je prihajal k nji, prinašal ji je hrano in drage darove, sladko ji je govoril, kaj vse ima in kaj vse zna, in dan na dan jo je vpraševal: "Marjetica, nevestica, ali me že maraš za moža?" Dan na dan pa mu je odgovarjala Marjetica: "Trdoglav brez duše, kar ti povem, poslušaj! Marjetica ne mara te, rajši pogine in umre!"

Tako so ji tekla pusta leta, polna so bila grenkih solza in milih spominov in nikogar ni imela, komur bi potožila svojo tugo, kakor drobno pisano ptičko, ki je v linico ji pet prihajala.

Preteče sedem let, sedem let, osmega pol, tačas se pa zgodi, da gre mladi španski kralj na lov. Zablodi v neznano šumo pa zagleda v zeleni smreki prelepo drobno, pisano ptičko. Zahoče se mu po njenem svetlem perju in dvigne puško, da jo ustrelji.

Drobna ptica pa izpregovori in pravi: "Nikar me ne streljaj, mladi kralj! Imam prijateljico, drugo ptičko, lepša je in ljubša ti bo od mene, zaprta je v kamniti kletki, po njo idi in njo si otmi!"

Kralja so mikale ptičkine besede, povesel je puško in je rekel: "Kako naj grem, ko pota ne vem in kam ne znam!" Ptička je odgovorila: "Saj bom jaz naprej skakala, pot ti bom kazała." Zletela je od drevesa na drevo, kralj ji je sledil daleč, predaleč, tako prideta nazadnje pred Pusti grad, ki ni imel ne oken, ne vrat. Ptičica je trikrat izpreletela pred visoko ozko linico, veselo je zažvrgolela, potem se je dvignila visoko proti sinjemu nebu in ni je bilo več. Kralj pa je začuden gledal v linico. V linici je sedela Marjetica, z zlato ščetko si je česala bele lase v srebrno niško, in kar ji je padalo iz las v niško, ni bilo nič drugega nego svetli biseri in dragi kamenci.

Kralju je bila mila deklica všeč na vso moč, pozdravil jo je in vprašal: "Lepa deklica, kdo si in odkod si? Kako si prišla v ta Pusti grad, ki je brez oken in brez vrat?"

Marjetica je odgovorila: "Marjetica sem, ujetnica sem; Trdoglav, povodni mož, je gospodar grada tega. Zaprl me je, zaklenil me je, ker ga ne maram za moža. Sedem let, osmega leta že tu sedim, se solzim in po rešitvi hrepenim!"

Kralj je vzkliknil: "Ukaži, kaj naj storim, da te rešim!"

Marjetica mu veli: "Danes osmi dan, na kvatrni dan, gre Trdoglav na Ogrsko duše lovit: dva bosta prisegala, eno dušo gotovo dobi. Ta dan pridi, prinesi pa seboj tri kaplje blažene vode, tri zrna blažene soli in tri leskove šibice, ki so vse enega leta raščene, na Cvetno nedeljo urezane. Vse to seboj prinesi, pa me rešiš iz rok grduna!" Tako sta se dogovorila, lepo se poslovila.

Pride osmi dan, Trdoglava ni bilo doma, pa na belem konjiču prijaše španski kralj. Kakor mu Marjetica ukaže, tako stori. Z leskovimi šibicami udari z vsako trikrat ob Pusti grad, počilo je, da se je zemlja stresla in glej, ozka lina se je razmaknila in Marjetica je stopila v lino. Kralj ji je vrgel leskove tri šibice, Marjetica jih je ročno ujela, z vsako trikrat je udarila po zlati verigi, ki je bila z njo priklenjena ob železni steber, in s treskom se je odpela zlata veriga. Marjetica jo je spustila z line doli na zemljo in zdrknila je po nji na tla. Varno jo kralj predse posadi na belega konja in hitro, prehitro z njo odtod zdrči, da ogenj izpod podkev prši.

Zlata verižica pa je, ko je Marjetica po nji zdrknila doli, tako močno zažvenčala, da jo je čul Trdoglav noter na Ogrsko, in je rekel: "Meni se zdi, meni se zdi, zlata veriga žvenči, Marjetici se sila godi!" Pustil je krivoprisežni duši in pridrvil je domov kakor vihar okoli vogla: Marjetice ni bilo nikoder!

Zatulil je od jeze, visoko planil v zrak, zavrtel se naokoli; daleč, predaleč, kjer se nebo dotika zemlje, je zagledal beguna. Razgrnil je svoj sivi plašč in zapodil se je za njima čez drn in strn, pred njim se je lomilo drevje, pod njim so pokale skale.

Že se jima je bližal, že sta čutila ledeno njegovo sapo in iskri belec se jima je plašil.

Pa reče Marjetica: "Kaj ti pravim, španski kralj: ali čutiš, veter veje, snegom seje, to je Trdoglavov dih! Hiti, hiti in spusti na tla tri zrna blažene soli, gorje, če naju ulovi!"

Kralj je tako storil, sol se je raztopila v velikansko jezero, ki je Trdoglavu ustavilo pot, dokler ni z ledeno svojo sapo sičezenj zgradil trden most.

Z Marjetica kralj naprej drči, da izpod podkev ogenj prši. Že ju je oddaleč pozdravljal beli grad španskega kralja, za hrbtom pa sta zopet začutila Trdoglava in njegovo grozo, belec se je plašil in

Marjetica je rekla: "Kaj ti pravim, španski kralj: ali čutiš, veter veje, snegom seje, to je Trdoglavov dih! Hiti, hiti in kani na tla tri kaplje blažene vode, da Trdoglava zadrže!"

Kralj je tako storil, iz kapljic je vzknila prostrana poljana samih divjih rož, lovile so Trdoglava za plašč in ni mogel naprej, dokler jih ni z ledeno sapo pomoril. Predno pa je zopet dohitel Marjetica in kralja, že sta dospela v beli grad in težke duri so se zaprle za njima.

Trdoglav je ljuto bučal okoli gradu in vokal: "Marjetica, nevestica, obrni se, vrni se, kar si želiš, vse dobiš!"

Marjetica je skozi okno odgovorila: "Kako se naj vrnem, nisem počesana, niti opletena!"

Trdoglav je odletel kakor blisk in se vrnil kakor blisk in prinesel je Marjetici zlato ščetko in srebrno niško.

Marjetica se je česala in opletala, španski kralj pa je poslal po pobožne menihe. Ko je bila Marjetica počesana in opletena, je Trdoglav zopet zatulil in zavekal okoli voglov, da se je stresel grad: "Marjetica, nevestica, obrni se, vrni se, kar si želiš, vse dobiš!"

Marjetica je rekla: "Kako se naj vrnem, ko me kralj ne pusti!"

Trdoglav se je zaletel v grad, da je zidovje pokalo, in ljuto je tulil: "Španski kralj, nazaj Marjetico mi daj! Kar si želiš, vse zanjo dobiš!"

Kralj pomisli in mu ukaže: "Prinesi mi zlato kokljico, pod kokljo zlata piščeta!"

Trdoglav je kakor blisk odletel, prebloditi pa je moral devet dežel, šele v zadnji je našel zlato kokljo, pod kokljo zlata piščeta. Prinese jo španskemu kralju in španski kralj reče: "Zdaj kar pridi po Marjetico, če jo hočeš!"

Trdoglav vstopi v grad, toda pobožni menihi so bili že blagoslovili grad in Trdoglav brez duše in krsta je pred blagoslovi kar skozi steno zopet ven odletel, bežal je in bežal in koder je bežal, vse drevje se je podiralo pred njim.

Španski kralj in Marjetica pa sta srečno se poročila, obiskala sta Marjetične starše in jih vzela k sebi in sta veselo živela mnogo let. Luknja pa, ki je skozi njo zletel Trdoglav iz grada, se še danes pozna v grajskem zidu tam; kdor ne verjame, naj gre gledat sam.

Tiha noč, sveta noč . . .

Glasovi od Marije Pomagaj.

P. Benigen.

Letošnja jesen je prva na ameriških Brezjah, ki je nam prinesla posebno veselje. Veselje, kakršno ima marljivi kmetič, spravljajoč bogate poljske pridelke. Prvikrat smo z naše farme spravili pridelke in smo jih bili veseli. Kar prinaša človeku prijetno zadovoljenje, je to, ko gleda in uživa sad svojega dela. To je nam prinesla letošnja jesen. Nismo sicer prvo leto dobili obilo poljskih pridelkov; saj je samo začetek; ni bilo moč obdelati vse farme. Premalo je bilo delavskih moči in obširen je naš delokrog. Vendar smo zadovoljni in veseli prvih uspehov. Tako je nam vrt donasal vse poletje zadostnih živil. Če bi morali kupovati vse, kar nam je dajal letos dobro oskrbovani vrt, bi pač težko izhajal naš finančni minister pri številni samostanski družini. Vrt pa nas je oskrboval z zdravimi živili vse poletje in še za zimo je spravljenega marsikaj, da ne bo treba kupovati. Delo in trud na vrtu je prineslo korist in veselje.

Poljski pridelki so dobro obrodili, kot oves, krompir in kuzuza. Vse je bilo lepo spravljeno, ker je bila nenavadno suha in topla jesen. V prvi polovici oktobra je res pritisknil mraz, padla je slana in porumenelo listje na drevju; toda v drugi polovici meseca oktobra so bili zelo gorki in solnčni jesenski dnevi. Krasno indijansko poletje, ki se odlikuje po mirnem, suhem in lahko megljenem vremenu.

Prvi naši pridelki vnemajo naša srca k hvaležnosti do Boga, ki je blagoslovil sad zemlje, pa nas vnemajo še k večji pridnosti za

obdelovanje farme. Za to zimo ne bodo sicer zadostovali spravljene pridelke; kajti številna je družina in dolgo je do prihodnjih pridelkov. Pa smo se spomnili našega ustanovnika sv. Frančiška, ki je v prostovoljnem uboštvu hotel služiti Bogu; tako hočemo tudi mi, njegovi duhovni sinovi. Spomnili smo se njegovih besed: "Kadar bi se nam ne dalo plačila za delo, smo šli k mizi Gospodovi, proseč miloščinjo od hiše do hiše."

V ta namen sta šla dva sobrata v Willard, Wis., kjer so dobri naši rojaki farmerji. Oni so že poprej s svojimi poljskimi pridelki zelo izdatno pomagali redovni družini na ameriških Brezjah. Ondotni župnik Rev. J. Novak ima vsako leto v oktobru češčenje presv. Rešnjega Telesa v svoji župniji. Za to pobožnost povabi enega patra, da pride spovedovat in pridigat. Tako je šel letos p. Aleksander skupaj z br. Cirilom, ki ima svoje stariše v Willardu. Po končani pobožnosti sta obiskala ondotne naše rojake, ki so z veseljem darovali za redovno družino poljskih pridelkov. Bodi jim Bog obilni plačnik! Tako smo preskrbljeni s potrebnimi živili in obenem smo spolnili naročilo sv. Frančiška, ki se glasi, da kakor tujci in popotniki na tem svetu v uboštvu in ponižnosti služimo Gospodu in zaupljivo hodimo po miloščinjo. Namen našega reda je, da v uboštvu služimo Bogu, posnemajoč Kristusa, ki se je za nas storil ubogega na tem svetu. Na podlago prostovoljnega uboštvva je postavil sv. Frančišek svoj red. Hotel je, da

naj bodo ubogi njegovi sobratje in tako posnemajo ubogega našega Zveličarja. Naročil jim je, naj delajo zvesto in pobožno govoreč: "In jaz sem s svojimi rokami delal in hočem delati in trdno hočem, da naj vsi drugi bratje delajo kako pošteno delo."

Naročil je, da naj zaupljivo hodijo po miloščinjo, kakor je ravnal sam ko pravi: "In kedar bi se nam ne dalo plačila za delo, smo šli k mizi Gospodovi, proseč miloščinjo od hiše do hiše." To spolnujemo tudi mi, slovenski frančiškani, na ameriških Brezjah.

Tu je zdaj naše središče, odkoder se širi in se bo širila vedno bolj duševna pomoč našim rojakom širom Amerike. Najprej smo si morali postaviti dom, kjer moramo živeti; imeti moramo središče našega slovenskega komisarijata, ki vodi in oskrbuje celokupen komisarijat; imeti moramo semenišče, ki daje naraščaja komisarijatu. To vse je namen ameriških Brezij. Velik in vzvišen je in naj bi se vedno bolj udeleževal pod varstvom naše nebeške Matere Marije Pomagaj.

V oktobru je prišel na ameriške Brezje kot član samostanske družine Rev. Alfonz M. Miklavčič po dovršenem novicijatu v samostanu sv. Bonaventure v Patersonu, N. J., in tako srečno dosegel svoj poklic, da bo v redu sv. Frančiška delal za čast božjo in zveličanje ljudi.

Čast božja in naše zveličanje, to je namen nas vseh in vsakega človeka posebej. Mnogo jih je pa, ki se ne zavedajo tega vzvišenega svojega namena. Mislijo,

da so ustvarjeni samo za ta svet in tako zgreše svoj zadnji večni namen. Najhujše pri tem je pa, da se neprestano v brezverskih slovenskih časnikih tako grozno odvaja ljudi od njih večnega namena in to celo nedolžno mladino! O tem sem bral članek v Prosveti št. 239, dne 11. oktobra naslovljen: "Svobodomiselna vzgoja mladine", spisal Ivan Molek. Srce se mi je krčilo žalosti pri takem nauku, ki ga daje za mladino Slovenec, učeč stariše, kako naj vzgajajo svoje otroke svobodomiselno. Podam tu dobesedno

lo naklonjen socialistom, mi je povedal, da pošilja svoje otroke v cerkev in h krščanskemu nauku. Zakaj? — sem ga vprašal. — Zato, je odgovoril, ker je vera samo za otroke, kedar pa odrastejo, bodo že drugače delali. Saj je bil tudi on vzgojen v veri, danes pa misli in dela drugače. Za dokaz mi je omenil svojega najstarejšega sina, ki se je že navelečal cerkve.

Otroci morajo torej iti skozi isti proces kot je šel on!

Drugi slučaj: Rojak, tudi član naše jednote, dela ravno nasprot-

Deklica je seveda bila radovedna, a ni se upala iti tja brez dovoljenja staršev. Vprašala je doma, če sme iti. Oče si je vzel čas in je hčerki povedal vse, kar so njega učili kot otroka. Pojasnil ji je, kolikor je mogel, vse verske absurdnosti (t. j. nezmislivosti, tako imenuje oče zdaj verske resnice, katerih so njega učili kot otroka), nato je pa rekel: "Zdaj pa pojdi v cerkev. Dobro opazuj in potem mi povej, kako se ti dopade." Deklica je šla in je prvič prisostvovala maši. Ko je prišla domov, je rekla: "Oh,

Družina F. Banich, ki ima sina v frančiškanskem kolegiju.

ta članek, da pokažem, kakšno satansko delo vrše slovenski brezverci zlasti v Prosveti, da bi se vsak naš rojak, ki ima še količkaj vere svojih starišev v svojem srcu, z gnusom obrnil od teh brezverskih pohujšljivcev in ne naročal in bral lista, ki tako satansko uči trgati edinozveličavno vero iz src nedolžne slovenske mladine. Glasi se tako-le: "V zadnjih dveh mesecih sem naletel na tri slučaje, ki prikazujejo tri radikalno različne stopnje v vzgoji otrok. Navedem jih po vrsti.

Rojak, član naše jednote in ze-

no. Njegovi otroci ne hodijo v cerkev, ne smejo iti. Še nikdar niso videli cerkve od znotraj. Otroci so pa radovedni, kaj je takega v cerkvi, da ne smejo videti. Zato silijo v cerkev. Mož me je vprašal za svet, kaj naj stori. Rekel sem mu, da stori tako kot je naredil rojak v sledečem tretjem slučaju:

Ta rojak je tudi vzgojil svoje otroke sam in v javni šoli. V cerkev jih ni pošiljal. Njegova dvanajstletna deklica pa ima prijateljico v šoli, ki je katoliških staršev. Prijateljica jo je večkrat povabila, naj gre ž njo v cerkev.

it was a funny play! Only one man was playing. (Bila je smešna igra; en sam mož je igral.)" Od tistega časa ne mara več iti v cerkev.

To sem zapisal, da vidijo čitatelji, kake probleme imajo naši delavci, ki bi radi vzgojili svoje otroke po svojem lastnem prepričanju. Najpametnejše je ravnal tretji rojak. Psihologično dejstvo je, da vsaka prepovedana reč miha. Otroci vidijo cerkev, vidijo druge, ki hodijo tja, zato je logično, da morajo vedeti, kaj cerkev pomeni. Potrebno je torej, da oče in mati, ki hočeta svoje otro-

ke vzgojiti svobodomiselnost, podučita otroke v tem smislu."

Tako torej uči Ivan Molek stariše, kako naj svobodomiselnost vzgoje svoje otroke. Katoliški stariši, kar so vsi slovenski stariši, saj so bili vsi vzgojeni v katoliški veri, ti stariši tedaj naj uče svoje otročiče živeti svobodomiselnost, brez Boga, otročiči naj ne izvedo od njih, da jih je Bog ustvaril zase, za večno srečo. Misel na Boga Stvarnika, misel čemu je človek na svetu, naj zatro v srcu malega otročiča lastni stariši! Prežalostno je dejstvo, da mnogi slovenski stariši res svobodomiselnost, to je brez Boga vzgajajo svoje otroke. Namesto da bi stariši kakor so dolžni, govorili svojim otročičem, kako neizmerno dober je Bog in jih učili, da bi ga slavili in hvalili, ker velik je Gospod in vse hvale vreden in velikosti njegove ni konca ne kraja; namesto da bi govorili svojim otrokom o njegovi moči, o njegovih čudežnih, pa tudi strašnih delih, kakor nam jih pripoveduje sveta, cerkvena in svetovna zgodovina, pa njih otročiči ne smejo ničesar o tem slišati, ali če slišijo, pa pravijo stariši otročičem, to so same neumnosti, človek je svoboden, sam svoj gospod . . .

Ker je Bog naš kralj, je zato prva naloga človekova na zemlji, da Boga prizna kot kralja in se mu podvrže v vsem svojem dejanju sedaj na zemlji, dokler vlada v ljubezni; če ne, ga bo v večnosti prisilil, da se mu podvrže, toda tam ga vladal z železno palico.

Dete videč kako novo reč, takoj vpraša zakaj, čemu je to? In če pravijo otročiču stariši, da ni Boga, da človek ni ustvarjen za nebesa, ampak samo za ta svet, da je svoboden, potem bo, ko odraste, seveda tudi živel samo za ta svet. Ako ve človek, čemu je ustvarjen in naj bo v drugih rečeh še tako neveden, je navzlic temu učenejši kot velik učenjak,

ki ne ve čemu je na svetu, kaj je njegov zadnji namen. Največji revež na svetu, ki je pa dosegel svoj zadnji namen, ni živel za stonj. Nasprotno pa se mora reči o najsrečnejšem človeku, ki je bil kdaj na svetu, pa je izgrešil svoj zadnji namen, da je bilo pogrešeno njegovo življenje.

Bogastvo še ne pomenja, da je človek, ki ga ima, posveten, kakor ni še krepoten on, ki je ubog. Bogatin, ki si pravično pridobi premoženje in je tudi prav obrača, je na potu v večno življenje. Revni pa, ki so nepošteni in prestopajo postavbo božjo, so istotako na potu v pogubljenje kot velikaši, ki se vdajajo grešnemu življenju. Torej niti bogastvo niti uboštvo ne dasta ljudem pravice do nebes; temveč duh, ki jih pri tem vodi; kajti isti je lahko človeku v zveličanje ali pa v pogubljenje.

Bogastvo ne stori človeka srečnega tudi ne na tem svetu; istotako tudi uboštvo ni človeku v nesrečo. V palačah kot v kočah je žalost, pa tudi radost.

Tudi veselje ne more zadovoljiti človeka kakor ne morejo potreti razne bridkosti človeka, čegar srce si je odločilo za svoj zadnji namen in dela z vso resnobo zanj.

Zadnji namen človekov ni in ne more biti na tem svetu, to spoznamo iz tega, ker ga nihče ne more doseči dokler živi. Človek je ustvarjen, da bi dosegel srečo, po njej hrepeni neprestano. To hrepenenje je v naravi vsakega človeka; zato hoče Stvarnik tudi isto zadovoljiti. Drugače bi bil Bog ustvaril nekaj brez smotra in pomena, kar pa nasprotuje njegovi modrosti.

Ako je torej človek ustvarjen za srečo, mora njegovo hrepenenje po sreči biti utešeno na tem svetu, ako je namreč človek, kakor uče naši brezverci, ustvarjen samo za ta svet. Resnično pa je, da ni človeka na svetu, ki bi vžival stalno srečo.

Če bi bil konečni namen človekov na tem svetu, bi ga moral dobiti vsakdo brez izjeme. To pa ni mogoče, o čemer se lahko prepričamo. Svet nam more dati samo tri reči, ki bi nas mogle zadovoljiti, ko bi jih imeli vsi, namreč: bogastvo, čast, veselje. Toda niti ene teh reči ne morejo doseči vsi ljudje. Poglejmo najprej bogastvo.

Bogastvo obstoji v tem, da mora eden imeti veliko več kot imajo drugi. Če kdo nima več kot imajo njegovi sosedje, ne moremo reči, da je bogat. To pomeni, da so bogataši po številu vedno v manjšini. Če je torej bogastvo namen človekov, potem je večina ljudi izključena od njega. Torej bogastvo ne more biti namen človekov, ker ga ne morejo doseči vsi.

Druga reč, za katero se ljudje potegujejo, je čast. Čast pomenja odlikovanje. Odlikovanje se pa daje kot izjemno plačilo in priznanje. To pomeni, da so samo nekateri deležni časti. Velika množica ljudstva pa ne pride v poštev in to zaradi tega, ker se čast podeljuje samo nekaterim. Večina ljudi je torej izključena od časti in zato ne more biti čast namen človekov v splošnem.

Zdaj pa pogledajmo še veselje, katero nudi svet ljudem. O, tukaj, si mislimo, bo pa vendar nekaj, kar je za vse, kar lahko doseže vsak. Saj pravijo slovenski brezverci, da je človek sam svoj gospod, lahko si torej izbere veselje po svoji volji, lahko živi za veselje, to je njegov namen. Če je ali ni, za mnoge je pač. Veselje je izmed vseh reči, katere svet rudi človeku, še najboljše in ima tudi več pristašev kot vsak drug malik.

Toda nikjer ni toliko zlomljenih src in končanega življenja kot v veselju, ki je daje svet ljudem. Če je veselje namen človekov, je morajo imeti vsi ljudje. Pojdi v bolnice, v umobolnice, v ječe, v hiše revežev, na bojne po-

ljane, v dežele, kjer so gospodarije nalezljive bolezní ali potresi in poplave in vprašaj ondotne prebivalce, ako je veselje namen, za katerega je ustvarjen človek. Pa ni treba hoditi daleč in iskati takih nesrečnih krajev, vprašaj svoje najbolj srečne sosedé. Oni so morda bogati in v veselju. Ali je pa varno njihovo bogastvo, ali nimajo kakih nadlog, ali ne žalujejo za svojimi dragimi? Ali so gotovi, da jih nenadoma ne pograbi neizprosna smrt? Dalje, vsi niso mladi, vsi niso zdravi, vsi nimajo v obilici vsega. Ne more torej vsakdo uživati veselja in kedar ga vživa, je le kratko, nestalno. Tisti, ki si ga privoščiijo največ, najdejo najprej, da jim postane zoprno in kako drago ga morajo plačati.

Vprašaj veseljake, ako so srečni. V resnici najbolj nesrečni so oni, ki so si izbrali veselje za namen svojega življenja. Veselje torej ni skupna last vseh ljudi in nikdar ne zadovolji onih, ki žive zanj, torej tudi veselje ne more biti namen človeka na svetu.

Ker tedaj svet ne daje človeku ničesar, kar bi moglo biti namen in cilj njegovemu življenju, moramo iskati drugje njegov namen. Na svetu je vse negotovo, minljivo, goljufivo. Človek išče miru, trajnosti in izpolnitve svojih želja. Četudi je človek slučajno bogat, v časti in v veselju, je še vedno nekaj, po čemer hrepeni njegovo srce. Naša duša se povspne po tem, kar je neskončno in samo neskončno jo more utešiti. To potrjuje modri Salomon, ki pravi, da je bilo pri vsej časti, pri vsem bogastvu in veselju prazno njegovo srce. To pove tudi sv. Avguštin, potem ko je zastonj iskal v svetnem in minljivem zadovoljitve z vzklikom: "O Bog, ti si ustvaril naše srce zase in nemirno je, dokler ne počiva v tebi!"

Vse, kar si človek pridobi, ga sili, da bi si še več pridobil. In ko je isto dosegel, še ni zadovoljen.

Vzrok temu je jasen, človek ni ustvarjen za ta svet. Človek je ustvarjen za večnost, ne za sedanjí čas. Ako ne živi za večnost, ne izpolni svoje naloge, ki jo ima na svetu.

Ničesar torej ni bolj gotovega kot je to, da človek ni ustvarjen za ta svet, svet ni njegov zadnji namen. In ta gotovost o našem zadnjem namenu je nam v največjo tolažbo; kajti mi ne živimo za slepo srečo, tjavendan, temveč za gotovost. Mi ne iščemo in ne ugibamo, čemu smo na svetu, kot to delajo današnji brezverci, mi vemo, čemu živimo in kaj je naš zadnji namen. Mi nimamo tukaj trajnega mesta, ampak iščemo prihodnjega, kjer bo stalna, večna, nepopisna sreča. Ta naš namen je tako vzvišen, da bi nas ne smela nobena reč odvrniti od njega. Ako na ta naš zadnji namen resno mislimo, potem nas ne bo potrla nobena poskušnja življenja. V mrklíh urah nam bo on kot bliščeč svetilnik kazal pravo pot. V skušnjavah nas bo razsvetljeval, da bomo spoznali, kako nizkotno je posvetno veselje v primeri z onim, katero nas čaka, ako premagamo naše dušne sovražnike. Naš zadnji namen je plačilo, je krona, s katero bo Kristus kralj poplačal svoje zveste bojevnike. On se je boril srčno za nas in premagal naše sovražnike; On ne zahteva preveč od nas, ko nam govori, da se borimo za naše lastno plačilo, za našo lastno, večno zmago. Kot vojaki Kristusovi nismo tu za pàrado, temveč za boj, za boj ne za minljive svetne reči, temveč za večno plačilo in neminljivo srečo. To je namen vreden človeka in vreden našega boja. In ta vzvišeni namen je naš svetilnik v viharjih življenja ter nas bo privedel v pristanišče večne sreče.

To bodi v tolažbo našim vernim rojakom z željo, da mislijo pri napadih slovenskih brezvercev na sveto vero, česa naj se držé in kaj naj jim odgovore, —

Našim brezvercem pa bodi v blagohoten premislek vprašanje: kam bo privedla svobodomiselná vzgoja mladine tiste, kateri jo uče, in tiste, ki se je bodo držali?

DAROVI V DENARJU.

Darovi za list Ave Maria:

Margaret Kapš \$1.00, Brat Ciril iz Waukegan-a \$2.00, Neimenovan, Pittsburbgh \$4.00, Mary Cadonič \$1.00, Mary Savinshec 50c, Neimenovan, Sheboygan \$1.00, Frances Borich \$1.00; Anna Gerčman \$1.00, Anna Zitnik 50c, Po Lud. Hoge \$1.00, Jakob Zabukovec \$1.00.

Člani Apostolata so postali:

Jernej Počar \$5.00, Barbara Zelko \$1.00, Frances Kocjančič \$2.50, Mary Može \$2.50, Frank Simonovič 50c, Mrs. Simonovič 50c, Math Grum \$10.00, Anna Bogataj \$10.00, Joseph Stimec \$10.00, Terezija in Nick Fortuna po \$10.00, po Barbari Globočnik \$5.00, Mrs. John Mrazik \$10.00, Andrew Skrzenta \$10.00, Mrs. A. Benedikt \$10.00, Fannie Siver \$5.00, Joseph Buceneli \$5.00, Po Marko Bluth \$1.50.

Za kolegij sv. Frančiška:

George Nemanich \$5, po Mr. Jakšetiču 50c, E. Malli \$10, Anna Koren \$2, Uršola Koropec \$5, Math Tekavec 50c, Anna Bračun \$1, Julija Vrdnik \$1, Mary Mates 50c, Joseph Muc, 50c, Agnes Sodec \$2, Mrs. J. Pazdertz \$1, C. Cuzman 50c, C. Fido 20c, J. J. Zelko 25c, Mary Culek \$1, Anna Videtič 25c, Lina Legan 15c, Andrew Kolman \$1, Mary Kolman 50c, Antqn Kolman 25c, Joseph Murn 25c, John Zajc 25c, Anton Ygodnik 25c, Joseph Murn 25c, Frances Murn 50c, Joseph Klepec 25c, Anna Polmin 50c, Mary Romuta 25c, Mary Božič 25c, Ignac Spendal 50c, John Dolinšek 25c, Ana Ancel 50c, Apolonija Smolič 50c, Anna Liberšer 25c, Martin Goršič \$1, Agnes Skidel 50c, May Kučinech 10c, M. Kopriva 10c, Rozie Rus 50c, Anna Znidaršič 25c, May Kunšek 25c, Karolina Zúken 25c, Anna Grahek 25c, Anton Kastele 25c, Elli Jurjevec 25c, Albert Jurjevec 25c, Nick Jurievec 25c, May Brenčur 50c, Tony Brenčur 50c, May Brančur 25c, M. Hatti 50c, Filomena Fanče 50c, E. Vidlovski 50c, Barbara Pezdur 25c, Anna Terlep 30c, Johana Teršinovac 25c, Joseph Nosse 25c, M. Klubučar 50c, Math Benedikt 25c, Julija Trubič 25c, Frances Pikuš 25c, Dorothy Cepuran 50c, Rosie Stobar 30, Franc Vranetič 50c, John Kapela 25c, Anna Simonich \$1, Barbara Kozian \$1, Mary Babich 25c, Anna Stalzer 25c, Margaret Malli \$1, F. Zoran 25c, Anna Mlakar 25c, Matija Judnič \$1, Mav Zupančič 50c, May Ston 50c, May Ston 50c, May Papeš 25c, Anna Slabodnik 50c, Anna Pirman 25, Anna Mushič 25c, John Rudnar \$1, P. Pluth

25c, Anna Simonović 25c, May Barne 50c, Josephine Zupanc 50c, Anna Stefanich 50c, Anna Lopark \$1, Margaret Suckle 50c, Katarina Svedečić 25c, Agnes Turk \$1, Eddy Horvat 25c, Zoza Srebernjak 25c, Mary Mokar 50c, Helen Kosec 20c, Mary Poradish 25c, Mary Musek 20c, Jakob Cinderle 50c, Anna Culek \$1, Neža Soddec 50c, Franca Kostelc 50c, S. Zivitz 15c, Francis Kalčić 25c, Barbara Kramarich 50c, Anton Skof 25c, Anna Meznaršich 60c, Mary Govednik 25c, John Zlogar 25c, Mary Vašič 10c, Mrs. Anton Tedey 35c, Apolonija Korelec 25c, Bara Vranišič 25c, Mary Kambich 25c, Ana Kozlevčar 15c, Frances Murn 50c, Mrs. Nasenberg 50c, Mrs. Nemanich 25c, E. Kočevcar 50c, Fred Friez 25c, Frank Pehan \$1, John Jontes 25c, A. E. Tabrov 25c, R. Horvat 25c, R. Glavan 25c, Joseph Terlep 15c, Martin Liberšak \$1, R. Pudar 25c, Helen Sraj 25c, Antonija Jamnik 25c, Lojza Hladič 25c, Mary Kral 25c, Ledi Prus 25c, J. Judnich 50c, Mrs. L. Ivnik 25c, Frank Lamut 50c, Jakob Gombač 25c, Johana Mostar \$1, M. Herzog 10c, Frances Dolenc 15c, Mary Papesch 50c, Frances Sterle 25c, F. Matkovich 50c, Tina Franciskovich 25c, Neža Markele \$1, Karolina Gregori \$1, Mary Kukar 25c, Mrs. Culek 25c, Mary Fila 50c, Mary Gregorac 50c, Barbara Gregorac 50c, Jan Grabrijan 50c, Johana Zavoda 25c, Mike Papesch 50c, Barbara Zugel 50c.

Za cerkev Marije Pomagaj:

Jakob Zabulovec \$1, Ludvig Hoge \$1, Math Lavtar 50c, John Heaur \$2, Margaret Kapsh \$1, Josie Cimperman \$2, Frančiška Skufca \$1, Mary Dolenc 50c, Julija Trinko \$4, Mary Zibert \$3, Terezija Pavčer \$1, Johana Petrina \$2.

Za lučke pri Mariji Pomagaj in sv. Tereziji:

Margaret Košiček \$1, Ana Gerčman 25c, John Intiha \$2.50, Mary Sternad \$1,

Frances Težak 50c, Cila Gošek \$1, Anna Zagar \$1, Mrs. Venišek \$1, Uršula Blatnik \$1, Mary Otoničar \$2, Uršula Koropec \$1, M. Tomsha 30c, Jennie Mevžek \$1, Math Lavtar 50c, Mary Trunkel \$1, Joseph Drasler \$1, Rosie Gayder \$1, Helen Dolgan 50c.

Za maše so poslali:

Granea Sterle \$1, Marko Bluth \$2, Frank Erjavec \$2, John Intihar \$5, Joseph Smrekar \$3, Fanie Rupar \$2, Ludwig Hoge \$2, Leo Kuhar \$2, Josephine Mesec \$1, Fanie Pavlič \$2, pop Mr. M. Bluth \$1, Agnes Dajčman \$2, Joseph Musicr \$1, Mrs. L. Pazdetz \$5, M. Tomša \$1, A. Požun \$1, Rozalija Hočevcar \$1, N. Simonič \$1, Katarina Hladnik \$3, S. Lieser \$1, Neimenova No. Ch. \$2.18, Mary Češarek \$10, Marko Bluth \$3, Mary Trunkel \$1, Frank Marinšek (D) \$1.50, N. Runkol \$2, Mary Kajzer \$6, Angela Mahnič \$1, Agnes Sebat \$1, Rev. Odilo \$1, Fr. Pirman \$1, Mary Bezek \$2, Math Ivanetič \$2, Joseph Drasler \$4, Jerica Herauer \$1, Antonija Berus \$1, Marija Gornik \$1, Marija Peternel \$1, Joseph Francič \$5.

ZAHVALE.

Najlepše se zahvaljujem Presv. Srcu Jezusovem in Marijinem kakor tudi sv. Tereziji Mali Cvetki za uslišano prošnjo. S zaupanjem sem se k njim zatekla v važni družinski stiski in se bila uslišana, kar jim bodi čast in hvala.

Johana Adamich, No. Hibing.

Prav lepo se zahvaljujem Presvetemu Srcu Jezusovemu in žalostni Materi Božji za uslišano prošnjo.

Moj sin bi bil skoraj zgubil oko, a ko sem zatekla k Presv. Srcu J. i žalostni M. B. sta uslišala prošnjo njegove za-

lostne matere in mu povrnila zopet ljubo zdravje, kar jima bodi čast in hvala na večno. V zahvalo pošiljam vašemu listu v podporo \$5.00.

Frances Znidaršič, Pueblo, Colo.

Prav lepo se zahvaljujem sv. Tereziji Mali Cvetki za uslišano prošnjo. Bila sem skorej že popolnoma slepa, a sem se njej priporočila, pa sem zadobila zopet vid, da lahko čitam.

Frances Holst.

Prisrčno se zahvaljujem Mariji Pomagaj za uslišano prošnjo. Bila sem nevarno bolana, pa sem se njej zaupno priporočila in sem bila uslišana. Priporočam se ji še v bodoče, da me milostno podpira. Priloženo pošiljam \$5.00 v dar.

Anna Petrašič, Steelton, Pa.

Zahvaljujem se Mariji Materi božji za uslišano prošnjo. Bolna sem bila, hudo bolna, na njeno priprošnjo sem ozdravela.

Mrs. Kozar, Chicago.

Zahvaljujem se Mariji Pomagaj, da mi je pomagala v mojih težavah in v moji boleznii doslej, prosim jo pa še nadalje, da mi pomaga, da bom popolnoma ozdravela.

Mrs. Habjan ml., Chicago.

Marija mi je pomagala, ko sem bila bolna. V zahvalo ji darujem majhen dar za kolegij. ....Mary Kužnik, Cleveland.

Zahvaljujem se Mariji Pomagaj, sv. Antonu in sv. Tereziji, da so mi pomagali v težavnih razmerah.

P. Alfonz Miklavčič, O.F.M.

Prihodnje dni pride med rojake v Pennsylvaniji, Connecticut in New York zastopnik Mr. Ulčar. Pobira naročnino za Ave Marijo, prodaja devocijonalije. — Rojaki, pojdite mu na roko!

Priporočila vredno.

Pred dobrimi tremi leti je izšla v Ljubljani prelepa knjiga, ki vsebuje božjo besedo v našem materinem jeziku. To je sveto **pismo novega zakona**. — Po naročilu ljubljanskega vladike so priredili novo izdajo svetega pisma trije najboljši poznavavci svetega pisma in sveto-pisemskega izvirnega besedila: dr. Jere, dr. Pečjak in vseučiliški profesor dr. A. Snój. Med tem ko bo bile knjige starega zakona spisane v hebrejskem jeziku, je izvisno besedilo novega zakona grško. Predvsem grško besedilo so rabili naši trije prejavavci svetega pisma nove zaveze, zraven tega pa so seveda vpoštevali tudi staro in častljivo latinsko prestavo.

Posebnost nove izdaje svetega pisma je torej zlasti v tem, da je prirejena po grškem izvirnem jeziku. Druga posebnost se razodeva v lepem in uglajenem slovenskem jeziku, tako da so to izdajo pohvalili priznani slovenski jezikoslovci in pisatelji. Tretja, nič manj znamenita posebnost pa je v opazkah, ki so pod črto dodane prevodu. Te opazke so izredno kratke in jasne obenem. Odgovarjajo najnovejši bogoslovni znanosti a so pisane tako poljudno, da so dostopne tudi najbolj preprostemu čitatelju. Nad vse poučen je tudi uvod k temu sveto-pisemskemu prevodu.

Novo izdajo svetega pisma prav toplo priporočamo našim ameriškim Slovencem. S to prelepo knjigo bodo ugasili svojo žejo po pristni božji besedi. Upamo, da jim bo čista in neskajljena božja beseda najboljši kašipot k resnici in k lepemu življenju. Zato naj ne bo nobene katoliške hiše, kjer bi ne imeli svetega pisma.

Knjigo lahko naročite v Ljubljani pri Jugoslovanski knjigarni ali pa pri nas v Lemontu, Box 443.

* * *

Rev. Franc Bernik, Evharistične Šmarnice, 1927. Tudi to knjigo priporočamo. Priporočamo jo zlasti tistim izseljencem, ki ne morejo k Šmarnicam v župno cerkev tudi če je le-ta slovenska. Priporočamo jo pa tudi tistim, ki so žejni lepega duhovnega berila. Pričujoča knjiga razlaga v glavnem zvezo Marijino s presveto Evharistijo. Tisti Jezus, ki je pričujoč pod podobo Kruha, je Sin Marijin. Božja Beseda je sicer predvsem zato meso postala, da bi odrešila bedno človeštvo, prišla pa je na svet tudi vsled tega, da bi storila ljudi Bogu podobne, da bi jim pokazala pot k Bogu. Pot k Bogu nam je pokazal sam Bog s tem, da se nam je približal po Mariji in vzel nase človeško naravo. Marija je bila torej čudovito orodje v božjih rokah. Čudovito orodje v božjih rokah je Marija še sedaj tistim, ki hočejo poslušati njen glas. Pripeljala jih bo k svojemu Sinu, ki je zato ostal v najsvetejšem Zakramen-

tu med nami, da bi bil hrana našim dušam. Da bodo naše duše iz dneva v dan vedno bolj Bogu podobne, zato potrebujejo božje hrane, zato morajo uživati Telo Gospodovo, Sina preblazene Device Marije.

Med berilom za vsaki dan meseca je mnogo izvirnih in spodbudnih zgledov. Na koncu je dodan kratek molitvenik.

Knjigo zamorete dobiti pri uprav "Ave Maria".

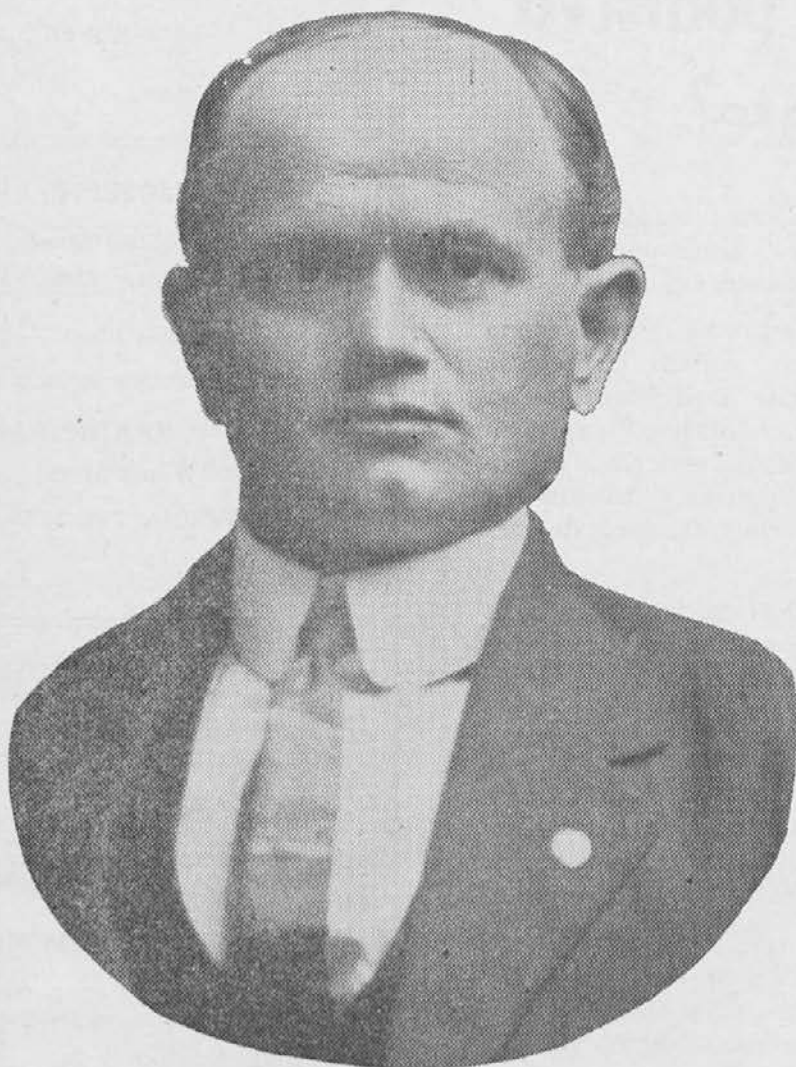
* * *

To bi bilo dvoje nabožnih beril, knjiga vseh knjig — sveto pismo in Bernikova evharistična pre-mišljevanja. Če komu dopuščajo razmere, da bi **zraven Ave Marije** lahko naročil še kak drug mesečnik, potem bi mu prav priporočili **družinski list "Mladiko"**. Izdaja jo znana Mohorjeva družba v Pervaljah na Koroškem, urejuje pa o j eden izmed najboljših slovenskih pisateljev, Rev. Fr. Sal. Finžgar. Mladika prinaša zanimive povesti in seznanja čitatelje v poučnih člankih z raznimi svetovnimi in drugimi dogodki. Zato nudi tudi izseljencu mnogo snovi v razvedrilo in v pouk.

Še bolj koristno berilo bi pa nudil našemu delavcu drug starokrajski mesečnik, namreč **"Socialna misel"**. V današnjih časih, ko stopa socialno vprašanje vedno silnejše v ospredje, je neobhodno potrebno, da vsakdo ve, za kaj gre. Nad vse potrebno pa je delavcu, da se zanima za socialno vprašanje, saj se to vprašanje tiče predvsem njega. Da bi se zboljšalo socialno stanje njegovo, da bi začel tudi ubogi delavec živeti človeka vredno življenje, zato je nastalo socialno vprašanje. In kako ga rešiti, kako pomagati bednemu ljudstvu, o tem piše Socialna misel. Da boš članke v tem listu tem lažje umel in jih s tem večjim pridom bral, zato ti je potrebna mala predizobrazba. To ti pa dajeta dve drobni knjižici dr. Aleša Ušeničnika, "Socialno vprašanje" in "Socialna ekonomija". V njih boš našel kratko in izčrpno, mojstersko pojasnilo.

"Socialna misel" in "Mladiko" lahko naročiš direktno v Ljubljani, oziroma v Prevaljah; lahko pišeš tudi nam v Lemont, da ti naročimo enega izmed navedenih listov, ali pa oba. Ako pa morebiti želiš zraven Ave Marije še kak drug nabožen list, ti toplo priporočamo **"Kraljestvo božje"**, glasilo Apostolstva sv. Cirila in Metoda. Izhaja sicer vsak drug mesec, zato pa stane **samo 35c na leto**. Teh par centov pač ne boš težko pogrešal, a vrnjeni ti bodo z bogatimi obrestmi. Marsikaj boš bral tukaj o delu za zednjenje naših pravoslavnihi bratov s katoliško cerkvijo, zraven tega pa se bo ogrevala tvoja duša za duhovno prenovljenje, ko bo brala požrtvovalne zglede lepega krščanskega življenja. **Rev. S. G.**

Slika nam predstavlja Slovenca, pionirja, Dominika Perko-ta, iz Clevelanda. Perko se je rodil v fari Krka, Jugoslavija pred 58 leti. Ker mu domača gruda ni mogla dati kruha, je zapustil leta 1891, to je pred 36 leti domači kraj, ter se, podal v Ameriko. Bival je spočetka v Jolietu, Ill., in bil tam poročen z Agnes Jakšič. Kmalu nato pa je prišel v Cleveland in ostal tukaj do smrti. Nekaj časa je delal po tovarnah. Zadnjih 25 let je bil zaposlen na katoliškem pokopališču, "Kalvarija". Tukaj je pokopaval ljudi in med drugimi stoterimi pokopal tudi marsikaterega svojega rodnega brata, Slovenca. Bolezen ga je zadne čase vedno hujše napadala. Zato, je bil primoran pustiti delo. Bolezen je postala nevarna in bil je previden s vsemi zakramenti za umirajoče in par minut po sprejemu zadnje popotnice, katero je sprejel z vso gorečnostjo svoje duše, je v Gospodu zaspal.

Pokojni Dominik Perko je bil čislán od vsih, ki so ga poznali. Bil je eden izmed redkih mož, katere prejšnja go-

nja v Ameriki med Slovenci proti katoličanom od strani "naprednjakov" ni prav nič zastrupila. Delal je in živel, kakor pošten delavec in vnet katoličan. Bil je dober oče svojim sedmerim otrokom, da so tudi oni vsi pošteni in dobri katoličanje, kakor tudi dobri državljani. Eden, Dr. Anthony Perko, je bil izšolan za zdravnika na St. Louis Universi, najmlajši brat, Adolf, pa sedaj obiskuje Carroll University tukaj v našem mestu.

To nam tedaj kaže, kako napačno je bilo nekdajne mnenje mnogih Slovencev, ki so mislili da če hoče kedo, kaj doseči v Ameriki, mora vero in Boga vreči v koš med staro šaro. Dominik Perko je bil vedno s cerkvijo. Pogosto je prejemal sv. zakramente v svojem življenju. Bil je član katoliških podpornih društev, posebno pa je bil zvest društvu najsvetejšega Imena. Zato pa, ker je bil vedno zvest Bogu in ljudem, je bil priljubljen med ljudmi in pri Bogu, in je šel uživati zasluženó plačilo za svojo zvestobo.
R. I. P.

Kakšno pohištvo imate?

Kakoršno je v hiši pohištvo (oprava), tako je tudi stanovanje. Moderno pohištvo naredi moderno stanovanje.

V hiši ne sme biti ne preveč in ne premalo pohištva, ampak ravno zadosti. Potem je stanovanje lepo in imate dovolj prostora za komodno sprehajanje. Pohištvo (oprava) mora biti pa tudi taka, da se strinja s prostorom in namenom, potem bo v vaši hiši red in dober okus, ker bo vse v skladu z določenim namenom.

Ali je danes v vaši hiši vse tako? Ali bi se ne dobil še prostor za nov komad pohištva? Poglejte dobro vse okoli po vaših kotih, morda se dobi prostor za gugalni stol ali pa kaj drugega.

Imate li tla dobro pokrita? Mogoče je treba Linoleuma ali pa pogrinjalo (Rugs) in drugih takih stvari, ki izboljšujejo vaše sobe in zmanjšajo gospodinjstva dela.

In kako je z vašo posteljo, imate li dobro blazino? Posebno v zimskem času je to zelo potrebno, ker vas greje, in počitek na novi blazini je vse kaj drugega, kakor na stari in potlačeni.

Tudi mogoče veste za katerega fanta in dekleta, ki se mislita poročiti? Za take imamo prav fino pohištvo in vse, kar se potrebuje. Cene pri nas so najugodnejše in poštna trgovina. Vedno nas brez skrbi priporočajte, mi bomo gledali, da bodo odjemalci dobili vse v pravih cenah in pravo blago. V naklonjenost se priporočamo:

A. GRDINA & SONS

6019 ST. CLAIR AVENUE,

CLEVELAND. OHIO.

(Vsem, ki se pripeljejo do nas, da kupijo blago, se povrnejo vožni stroški.)

MATH KREMESEC

1912 West 22nd St., Chicago, Ill.

— SLOVENSKI MESAR —

Zaloga svežega mesa.

Phone: Canal 6319

JOSEPH PERKO

2011 West 22nd Street, Chicago, Ill.
SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI.

Najboljše blago. — Zmerne cene.

FRANK BANICH

1902-4 West 22nd Street Chicago, Ill.
NAJVEČJA TRGOVINA Z OBLEKO.

Rojakom se priporočam.

Tel. Canal 0490

JOHN KOSMACH

1804 West 22nd Street, Chicago, Ill.
EDINA SLOV. TRGOVINA Z ŽELEZOM.

Vedno velika zaloga različnih barv in stekla.

Telephone Canal 3400

F. J. LEWIS MFG. CO.

V zalogi imamo premog, tar in vsakovrstne potreščine za pokrivanje strehe.

2500-2600 So. Robey St. Chicago, Ill.

J. N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchison Sts., Joliet, Ill.
SLOVENSKA GROCIERIJA IN MESNICA.

Phone: 5227, 5228.

M. PAPESH

Cor. Hickory and Granite Strs., Joliet, Ill.

SLOVENSKA GROCIERIJA.

Dobro blago in zmerne cene.

ROBEY FISH MARKET

2002 West 22nd Street, Chicago, Ill.

Delikatese vseh vrst, rake, ostrige, sveže ribe, vse dobite pri meni. — Vabljeni vi in vaši najemniki.

Phone: Roosevelt 7766.

AVE MARIA

December 1927.

Izdajajo slov. frančiškani v Ameriki.

19. letnik.

Naslov upravnništva:
P. O. Box 443,
Lemont, Illinois.
Phone Lemont 100-72

"AVE MARIA"

Izhaja vsaki mesec. — Issued every month by

THE FRANCISCAN FATHERS
P. O. Box 443, Lemont, Illinois.

Naslov uredništva:
1852 W. 22nd Place
Chicago, Ill.
Phone Canal 4199

In the interest of the Order of St. Francis

Naročnina \$3.00 na leto.

Subscription Price \$3.00 per annum

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Accepted for mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103. Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

IZŠEL JE KOLEDAR AVE MARIA za leto 1928.

Rojaki sezite po njem. Izredno mikavne vsebine je. Povesti, črtice, poučni in šaljivi članki.

Zanimalo vas bo poročilo Dr. Šarabona, ki tako lepo podaja vse glavne dogodke po svetu.

Ravno tako zajemljivo je poročilo prof. Pavlina, ki podaja vse dogodke, ki so se zgodili po Katoliškem svetu.

Najbolj vas bo pa zanimalo poročilo iz naših naselbin, ki je polno slik.

CENA JE SAMO 50 CENTOV. KOLEDAR OBSEGA 236 STRANI.

Naročite si ga lahko pri svojih zastopnikih, ali pa naravnost od Uprave. Lemont, Ill., P. O. Box 443.

Prižgi lučko pri Mariji Pomagaj

V lepem poletnem času si vedno rad pohitel k svoji materi, Mariji Pomagaj in se mudil pri njej v sveti prošnji, naj bi ti pomagala v vsem življenju, naj bi bila luč na tvojo življensko pot. Zagotavljal si ji, da boš ti večno njena v mislih, besedah, željah in dejanju, se žrtvovala Njej.

Sedaj je lepi počitniški čas minel in osebno nemoreš več k njej na romanje. V duhu si pa še vedno lahko pri njej, če namreč daš prižgati lučko pred njenim svetim altarjem.

Ta lučka bo gorela v ta namen, da bi tebe nadomestovala, da bi mesto tebe se žrtvovala kakor v tihim molitvi in pričujočnosti tvoji.

Pošlji majhen dar Lemontu, p. o. B. 443 in naznani, koliko lučk želiš, da bi gorelo, pred Marijinim altarjem.

Izšel je!

**Novi slovenski molitvenik z
velikim tiskom.**

Imenuje se:

“SLAVA MARIJI”

Sestavil in priredil Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M.

Molitvenik je lično vezan v močno elegantno usnje, male žepne oblike, fin papir, mojsterski tisk, zlata obreza – na kratko: to je molitvenik, kakoršnega si vsakdo želi. Veseli ga bodo starejši, ker je tisk velik in razločen, veseli ga bodo mlajši, ker je priročne oblike in lahko čitljiv.

Ako hočete svoje drage posebno zveseliti za božič, podarite jim ta molitvenik.

Cena \$1.50

NAROČA SE:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street

Chicago, Ill.

OBOJE POTREBUJEŠ:

SONCA IN TRINERJEVO VINO.

Hamilton, Ohio., Dev. 28, 1926. — Neizrečeno sem bila slaba. Komaj 105. f. sem tehtala. Danes pa sem zdrava ko riba, tek se mi vrača in teža. Kdor me bo prašal, kaj me je ozdravelo, vsakemu bom priznala:

Triner's Bitter Wine

vam očičuže črevesje, je ohrani čiste in v redu. Je najboljšo zdravilo proti slabemu teku, zaprtju, glavobolu, nervoznosti in vsem drugim notranjim nerednostim.

STEKLENICA ZA POSKUŠNJO.

Joseph Triner Co.

1333-45 SO. ASHLAND AVENUE
CHICAGO, ILL.

JACOB ŠEGA

Phone:
2513

S. Ruby St.
JOLIET,

Vsem cenjenim gospodinjam toplo priporočam dobro, sveže in suho meso in dobre kranjske klobase. Ako jih samo enkrat pokusite, prišli boste precej po druge. Imam v zalogi vse vrste grocerijo, skodelice (šalce) krožnike, "ringarje" itd. vse kar gospodinje potrebujejo.

Nobeden ne dvomi

da so naši morgiči in bondi danes ravno tako sigurni kakor so bili pred 40 leti. Pametnim ulagateljem je naše izkustvo svedok, da ne bodo nasedli.

Kaspar American
State Bank

1900 Blue Island Ave.

Chicago, Ill.

POT V EVROPO SI LAHKO PRESKRBITI Z NAŠIM
POSREDOVANJEM.

Uglašujemo in popravljamo.

Western Player Action Co.

PETER OESTERREICHER, Mgr.
IZDELOVATELJI PIANOV.

Slovenske pesmi in role na izbiro.

2055 W. 22nd STREET,
Phone Canal 4172
CHICAGO, ILL.

